

YMPÄRISTÖVASTUU VANTAALLA

Raportti 2024–2025

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	3
JOHDANTO.....	4
YLEINEN KEHITYS.....	5
YHDYSKUNTARAKENNE JA LIIKKUMINEN	11
HIILINEUTRAALI ENERGIA.....	21
MATERIAALIEN ELINKAARI JA KIERTOTALOUS	27
MONIMUOTOINEN LUONTO	38
VASTUULLINEN VANTAA.....	52
HIILINIELUT JA KOMPENSAATIO.....	66
YHTEENVETO	70
LIITE 1: ILMOITUKSET YMPÄRISTÖHAITOISTA.....	73
LIITE 2: ILMASTOBUDJETIN TOTEUMA 2024.....	74
LIITE 3: YMPÄRISTÖINDIKAATTORIT	76

Julkaisija: Vantaan kaupunki, Ympäristökeskus
Tekijät: Tina Kristiansson, Marja Vuorinen (toim.)
Kansikuva: Havainnekuva/Ramboll
Taitto: Tarja Starast

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2024 oli jälleen muutosten vuosi. Maailman myrskyt eivät vaimenneet. Pandemiaa, sotakriisejä ja energiakriisiä seurasi talouden haasteita. Samaan aikaan ilmastonmuutos ja sen seuraukset sekä luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen eivät kadonneet minnekään.

Tässä ympäristövastuuraportissa seuraamme muutosta ympäristötyössä, niin sen onnistumisia kuin kirittäviä teemoja. Raportti kertoo, että Vantaan kasvihuonekaasupäästöt laskivat kuusi prosenttia vuonna 2024. Kaupungin hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi Vantaan Energia Oy:n toimet ilmastopäästöjen vähentämiseksi ovat liikenteen toimenpiteiden ohella keskeisiä. Yhtiön tavoitteena on olla Pohjoismaiden johtava kierrätysenergiayhtiö ja hiilineutraali vuoteen 2031–2035 mennessä, jolloin myös hiilidioksidin talteenottolaitos saadaan käyntiin. Liikenteen päästöjen vähentäminen vaatii vielä runsaasti työtä niin Vantaalla kuin Suomessakin.

Ympäristövastuuraportissa on esitelty toimenpiteiden lisäksi hyviä esimerkkejä. Kaupunki on osoittanut edistymistä ja jopa edelläkävijyyttä muun muassa kaavoituksen prosessien kehittämisessä, kaupungin omien toimitilojen ja rakentamisen energia- ja ilmastoviisaudessa sekä luonnon monimuotoisuuden edistämässä – luontoposiitiivisuudessa.

Myös kehityksen kipukohdat on tunnistettu. Tiedämme, että jatkossa tulee keskittyä entistä voimakkaammin liikenteen päästöjen vähentämiseen, uusiutuvaan energiaan, kiertotalouteen, luonnonvarojen kestävään käyttöön, rakentamisen elinkaaritarkasteluihin ja päästöihin, ilmastomuutokseen sopeutumiseen sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja edistämiseen.

Kaupunkien rooli ympäristön ja kestävän yhteiskunnan rakentamisessa on merkittävä. Uusimpien tutkimustulosten mukaan vantaalaisten tyytyväisyys asuntoonsa, asuinalueeseensa ja elämänlaatuunsa on säilynyt keskimäärin hyvänä. Elämän tärkeät asiat löytyvät monesti läheltä ja tyytyväisyys syntyy usein pienistä asioista.

Pidetään yhdessä huolta ympäristöstämme, niin se pitää myös huolta meistä.

Vantaalla

Pekka Timonen
kaupunginjohtaja

JOHDANTO

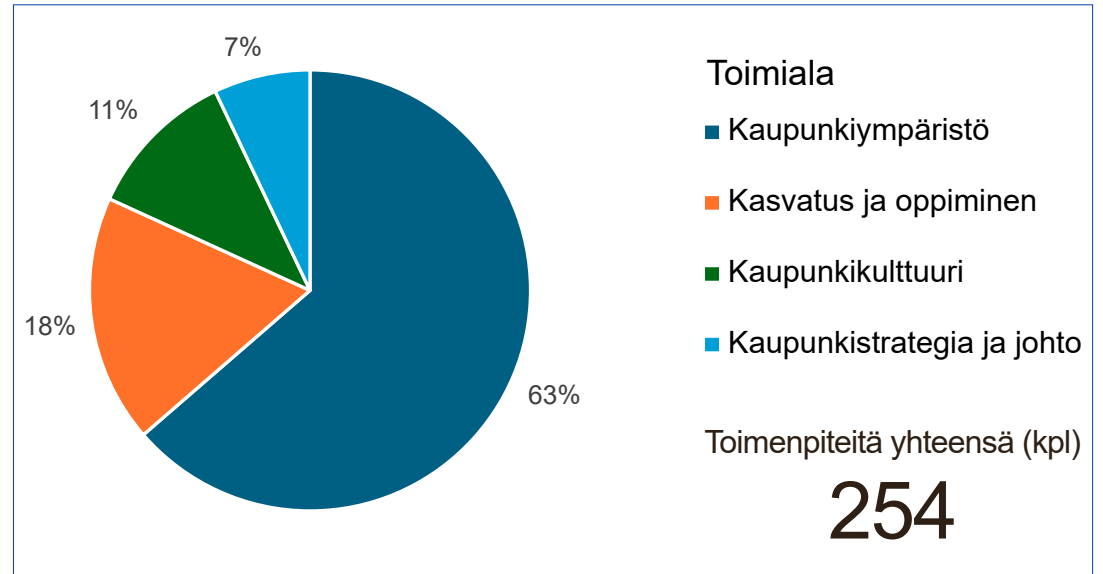
Vantaa on asettanut kaupunkistrategiassaan tavoitteeksi hiilineutraaliuden vuoden 2030 loppuun mennessä. Tavoitteen saavuttamiseksi ja uusien, tehokkaampien toimintatapojen edistämiseksi laadittiin vuonna 2018 resurssiviisauden tiekartta ja toimialakohtaiset toteutussuunnitelmat. Tiekartta päivitettiin vuonna 2022.

Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitetilana vuonna 2030 on hiilineutraali Vantaa, jossa kaupungin suunnittelu ja toteutus ovat resurssiviisaita, luonto monimuotoista, luonnonvaroja käytetään kestävästi ja jossa asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen toimintatavat ovat vastuullisia.

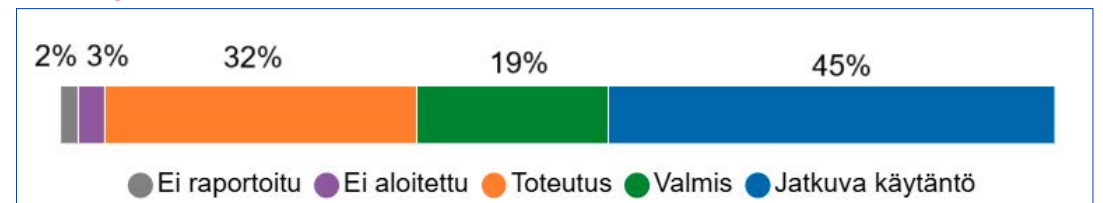
Tiekartan toimenpiteiden toteuma raportoidaan Vantaan Ympäristövahdissa, ja toimenpiteiden etenemisestä tehdään kooste Ympäristövastuuraporttiin. Etenemistä seurataan myös tiekartan mittareiden avulla. Lisäksi raportissa kerrotaan esimerkkien avulla niistä hyvistä teoista, joita resurssiviisauden edistämiseksi on Vantaalla tehty. Ympäristövastuu Vantaalla -raportti on jäsennelty resurssiviisauden tiekartan kaistojen mukaan: Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, Hiilineutraali energia, Materiaalien elinkaari ja kiertotalous, Monimuotoinen luonto, Vastuullinen Vantaa sekä Hiilinielut ja kompensointi.

Suurin osa toimialojen toimenpiteistä on lähtenyt käyntiin ja edennyt suunnitelmien mukaan. Joidenkin toimenpiteiden aloittamista on jouduttu siirtämään eteenpäin tai tavoitteita tarkistamaan. Ympäristövastuuraportti 2024–2025 on toimitettu kaupungin ympäristökeskuksessa, mutta sisällön tuottamiseen ja tekstien kirjoittamiseen on osallistunut suuri joukko kaupungin työntekijöitä.

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

YLEINEN KEHITYS

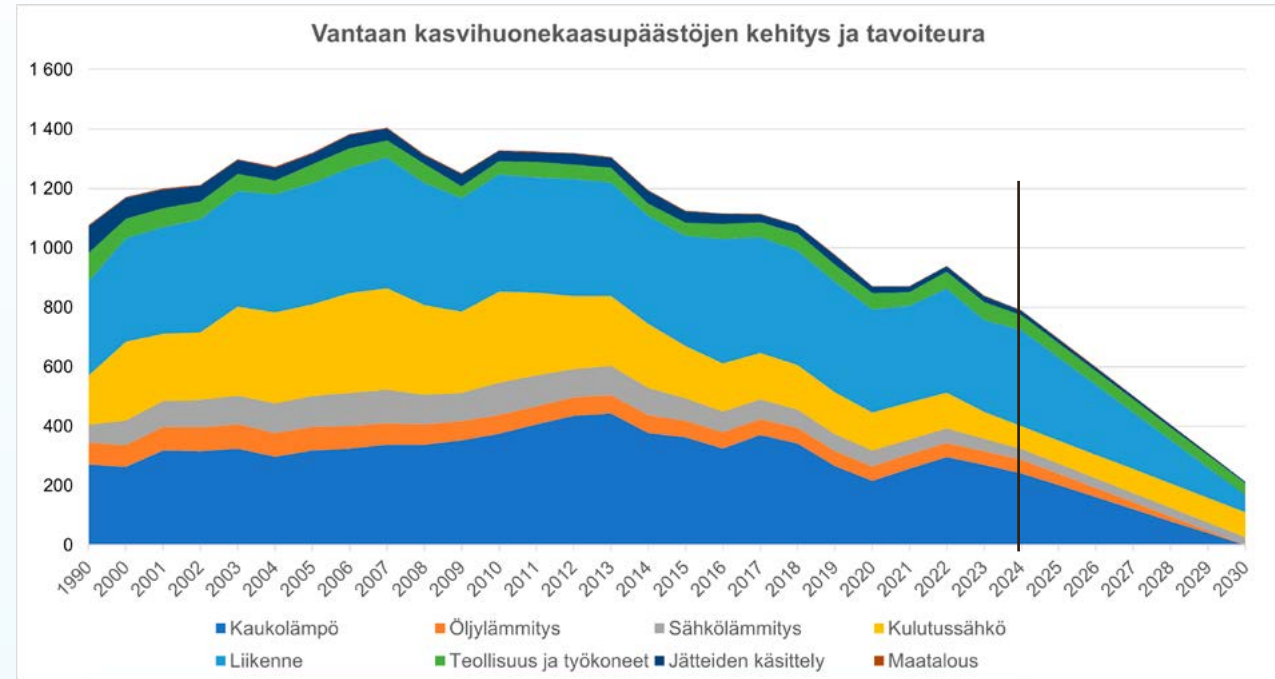

Vantaan kasvihuonekaasupäästöjen kehitys

Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Tavoite tarkoittaa ilmastoa lämmittävien päästöjen vähentämistä 80 prosentilla vuoden 1990 tasosta. Pääkaupunkiseudulla kasvihuonekaasupäästöt lasketaan Helsingin seudun ympäristöpalveluissa (HSY).

Vantaan alueelliset kasvihuonekaasupäästöt ovat olleet laskusuunnassa vuodesta 2010 lähtien. Poikkeuksen suuntaan tekevät vuodet 2021 ja 2022, jolloin päästöt nousivat pääasiassa kaukolämmöntuotannon päästöjen vuoksi. Vantaan kasvihuonekaasupäästöt laskivat vuodesta 2023 vuoteen 2024 kuusi prosenttia ja päästöt olivat 790 hiilidioksidiekvivalenttikilotonnia (CO_2 -ekv). Sähkönkäytön päästöjen väheneminen veti kokonaispäästöt laskuun, vaikka liikenteen päästöt samalla nousivat. Vuonna 2024 päästöt asukasta kohti olivat 3,1 kt CO_2 -ekv, kun edellisenä vuonna vastaava arvo oli 3,4 kt CO_2 -ekv.

Lähde: HSY

Päästöbudjetti

Vantaan kaupungin hiilineutraaliustavoitetta 2030 seurataan vuosittain laadittavan päästöbudjetin avulla, jossa seurataan päästöjen vähenemistä valtuustokauden alusta verrattuna hiilineutraalisuusskenaarioon. Vantaalla vuoden 2024 suurimmat poikkeamat päästöjen tavoitteelliseen kehitysuriaan nähden olivat kaukolämmön päästöissä ja liikenteen päästöissä.

Kulutussähkön ja sähkölämmityksen päästöt alittivat toivotun kehitysuran, mitä selittää pääasiassa valtakunnallisen sähkön päästökertoimen pieneneminen. Myös teollisuuden ja työkoneiden päästöt ovat laskeneet tavoitteeseen.

Taulukko: Vantaan päästöbudjetti 2022-2024 (kt CO₂-ekv/v)

Päästön lähde	Keskim. vähennystarve / vuosi	Vuoden 2020 päästö	Vähennystarve 2020–2023	Muutos 2020–2023	Tavoite-päästö 2024	Toteutunut 2024	Vähennystarve 2020–2024	Muutos 2020–2024
Liikenne (ml. raideliikenteen sähkö)	-29	348	-87	-39*	232	323,6	-116	-24,2*
Kaukolämpö	-22	216	-65	54**	129,4	241,3	-86,3	25,6**
Kulutussähkö	-4,2	127	-12,7	-37,4***	110,3	75,6	-16,9	-51,6***
Teollisuus ja työkoneet	-1,5	54	-4,6	7,4**	48,2	50,4	-6,2	-4,0*
Jätteiden käsittely	-1,7	22	-5,0	-1,0*	15	15	-6,7	-6,7***
Öljylämmitys	-4,9	49	-15	-2,4*	29,2	45,6	-19,5	-3,1*
Sähkölämmitys	-2,8	54	-8,3	-11***	43	36,8	-11,4	-17,6***
Maatalous	-0,1	1,9	-0,3	0,2**	1,5	1,9	-0,4	0*
Yhteensä	-66	871	-197	-29	608,6	790,2	-263,1	-81,5

*) Suunta oikea

**) Päästöt kasvoivat

***) Tavoiteuralla

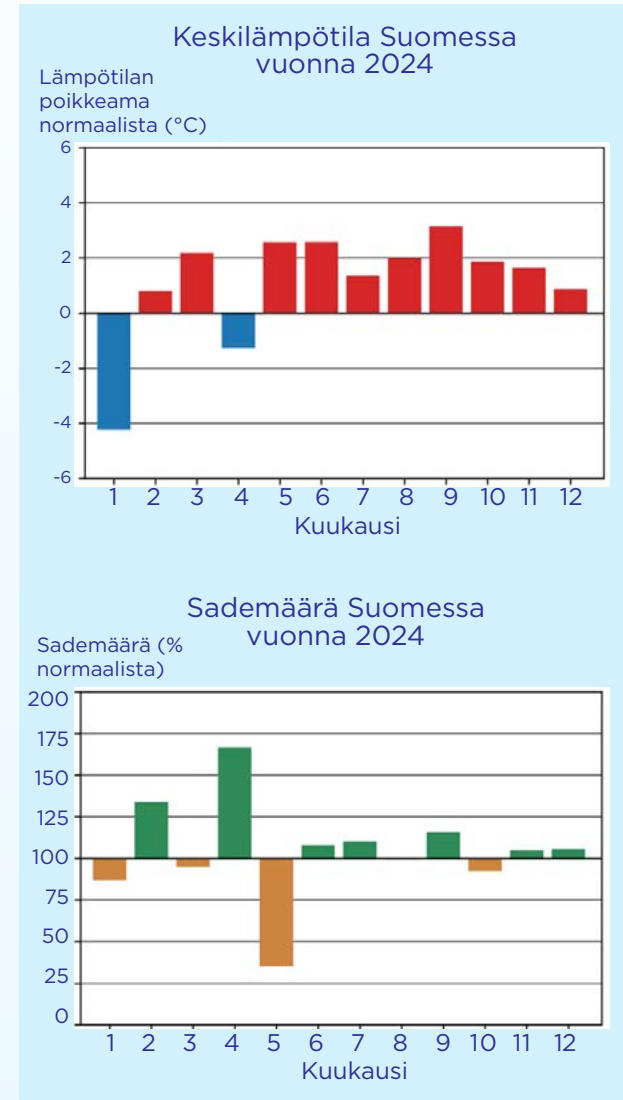
Vuosi 2024 oli maailmanlaajuisesti mittaushistorian lämpimin vuosi

Vuosi 2024 oli maailmanlaajuisesti mittaushistorian lämpimin vuosi. Vuonna 2024 maailman keskilämpötila ylitti Pariisin ilmastopöytäkirjassa sovitun 1,5 asteen turvallisena pidetyn rajan. Suomessa ilmasto lämpenee maailman keskiarvoa nopeammin, ja vuosi 2024 oli 3,4 astetta esiteollista aikaa (1850–1900) lämpimämpi. Lämpötiloja nostaa sekä ihmisen toiminnasta aiheutuva ilmastomuutos että luonnollinen vaihtelu, kuten El Niño-ilmiö.

Viime vuoden ennätyksessä ei kuitenkaan ole vielä kyse Pariisin rajan rikkoutumisesta, sillä Pariisin ilmastopöytäkirjan 1,5 asteen rajaa ei katsota ylitettyksi. Ilmastopöytäkirjan rajat viittaavat ihmisen aiheuttamaan lämpenemiseen. Ihmisten toiminta on lämmittänyt planeettaa 1,3 asteella. Suomessa ihmisen toiminnan osuus viime vuoden korkeaan keskilämpötilaan oli noin kaksi astetta.

Lämpeneminen tuo mukanaan vähittäisempää muutosta lämpötilaan ja sademääriin, mutta myös yleistäviä ja voimistuvia sään ääri-ilmiöitä, kuten pitkittyneitä hellejaksoja, rankkasateita, tulvia, myrskyjä ja metsäpaloja. Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa, myös Vantaalla. Vaikutukset ulottuvat infrastruktuuriin, ihmisten terveyteen, elinkeinoihin sekä ympäristöön ja talouteen.

Ilmatieteenlaitoksen tiedote

Kaaviot: Ilmastovuosisikatsaus 2024. Ilmatieteen laitos

Sopeutumistoimia tarvitaan nopeasti

Ilmastonmuutoksen hillinnän eli päästöjen vähentämisen lisäksi on otettava käyttöön keinoja sopeutua muuttuvaan ilmastoon. Sopeutuminen tarkoittaa toimenpiteitä, joilla varaudutaan ja vähennetään ilmastonmuutoksen haitallisia yhteiskunnallisia, terveydellisiä ja ympäristöllisiä vaikutuksia sekä hyödynnetään mahdollisia myönteisiä vaikutuksia. Ennakoiva sopeutuminen on usein kustannustehokkaampaa ja yhteiskunnallisesti kestävämpää kuin reagointi jo syntyneisiin vahinkoihin.

Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteena on, että kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon. Keväällä 2025 käynnistyi Kaupunkiympäristön toimialalla selvitys, jossa tarkastellaan sopeutumistoimenpiteiden nykytilaa ja tulevia tarpeita. Tärkeimpänä toimenpiteenä on noussut hulevesiä imeyttävän ja ympäristöä viilentävän viherrakenteen vahvistaminen. Selvitys valmistuu kesään mennessä.

Kuva: Alisa Kaukio

Kuutoskaupunkien henkilöstön ympäristöasenteita selvitettiin

Alkuvuodesta 2025 tehtiin kyselytutkimus Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Oulun, Tampereen, Turun ja Vantaan henkilöstölle. Selvitys tehtiin nyt neljättä kertaa, ja mukana oli myös Kauniaisten henkilöstö.

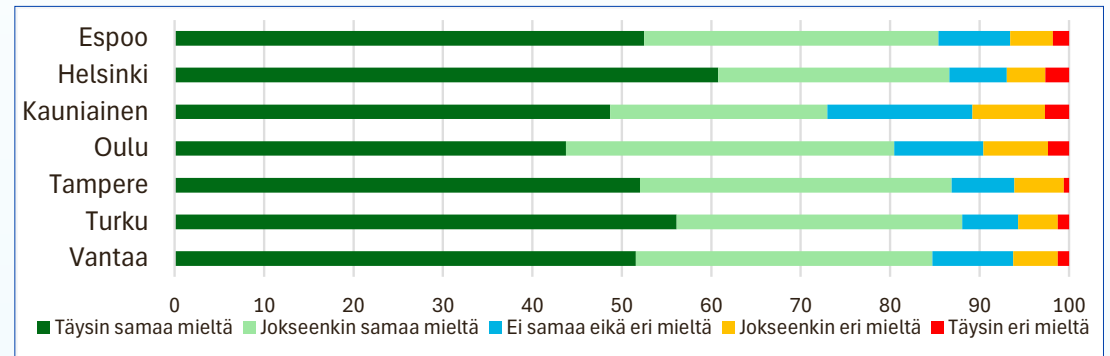
Tuloksista ilmeni, että henkilöstö on ympäristö- ja ilmastotietoista, mutta toivoo ympärisäasioiden laajempaa huomiota esimerkiksi valmiselussa ja päätöksenteossa. Tiedottamisen tulisi olla kattavaa. Henkilöstö on laajasti huolissaan ympäristö- ja ilmastoasioista ja tekee ympäristöä huomioivia valintoja arjessaan. Suurin osa asettaa ympäristön talouskasvun edelle, mutta luonnon monimuotoisuuden turvaaminen talouskasvun rinnalla nähdään epävarmempana kuin vuonna 2018.

Kaupunkien välillä on eroja siinä, kuinka ympäristö- ja ilmastoasiat näkyvät valmistelussa, päätöksenteossa ja johdon sitoutumisessa. Myös työyksiköiden tavoitteissa on eroja. Vantaalaiset ja kauniaislaiset tunnistavat tavoitteet parhaiten. Helsingissä ja Turussa tavoitteet tunnistetaan huonoiten tai niitä ei ole asetettu.

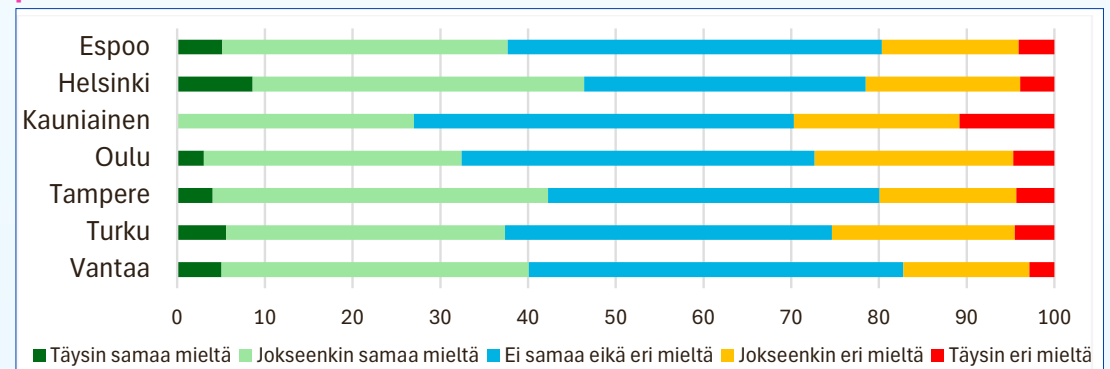
Osallistumismahdollisuudet nähdään heikommiksi kuin tiedottaminen. Noin viidennes kokee, että henkilöstö saa riittävästi mahdollisuuksia osallistua ohjelmien valmisteluun. Vantaalla osallistumismahdollisuudet koetaan parhaimmiksi, Turussa heikoimmiksi. Selvityksen mukaan Vantaa on onnistunut jalkauttamaan ympäristö- ja ilmastotyötään parhaiten.

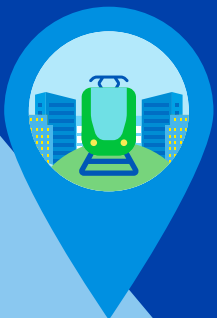
[Henkilöstön ympäristöasenteet ja -toiminta -raportti](#)

Kaavio; olen huolissani paikallisen luonnon tilan heikkenemisestä

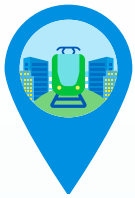
Kaavio; kaupungin ympäristö- ja ilmastotyö näkyy asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa

YHDYSKUNTARAKENNE JA LIIKKUMINEN

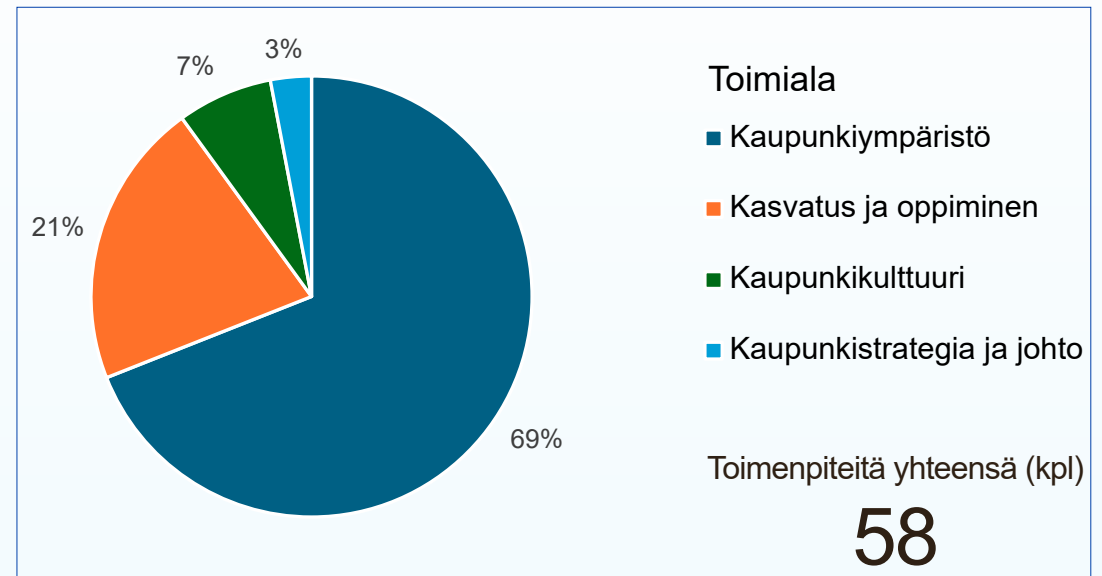

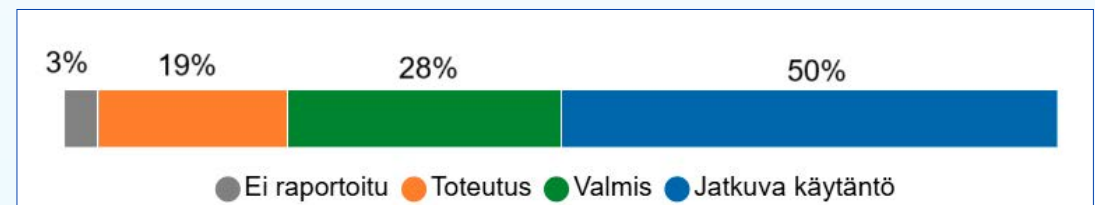
Resurssiviisaasti toteutettu yhdyskuntarakenne mahdollistaa vantaalaisille kestävän ja vähäpäästöisen elämäntavan, kestävät liikumismuodot ja luonnon arvojen turvaamisen.

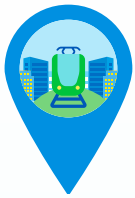
Maankäyttöratkaisuilla voidaan merkittävästi vähentää kasvihuonekaasupäästöjä esimerkiksi vaikuttamalla rakennusten energiankulutukseen, uusiutuvan energian käyttöön ja liikennetarkaisuihin. Vaikutukset syntyvät viiveellä vuosien kuluttua ja ovat pitkäkestoisia.

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

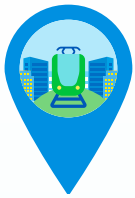
Toimenpiteiden eteneminen

Toimenpiteiden eteneminen raportointijaksolla:

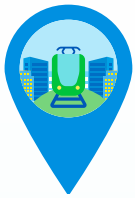
- 🌐 Asumiseen kaavoitetusta kerrosalasta 82 prosenttia sijoittui **kestävän kasvun vyöhykkeelle**.
- 🌐 **Ilmastovaikutukset** arvioidaan jokaisessa kaavassa joko erillisen selvityksen avulla tai sanallisesti. Vuonna 2024 hiilineutraalisuusselvityksiä tehtiin kaikissa merkittävimmissä kaavakohteissa.
- 🌐 **Sopeutumistyön** nykytilasta tehdään selvitys keväällä 2025.
- 🌐 **Hulevesirakenteiden** kunto kartoitettiin kesällä 2024. Yleisin huoltotarve oli rumpujen, altaiden tulo- ja purkuputkien sekä altaiden sivuluiskien kivien siirtymien korjaus.
- 🌐 Lähes kaikissa rakennuslupapäätöksissä on noudatettu asemakaavan tai poikkeamispäätöksen **viherkerrointa**. Päivitetävässä rakennusjärjestyksessä ehdotetaan vihertehokkuuden ulottamista koko Vantaan alueelle.
- 🌐 **Kasvikattoja** on määrätty suureen osaan asemakaavoista, vähintään autokatoksiin ja piharakennuksiin. Useissa kohteissa on määrätty kasvikatto rakennusten katoille ja osaan niistä myös niittykatto. Esimerkiksi Ratikan varikon asemakaavassa rakennusten katoista vähintään 35 prosenttia tulee rakentaa kasvikattoina.
- 🌐 Vantaan **pienvesiselvityksen päivitys** toteutettiin konsulttityönä.
- 🌐 **Ulkoilureittien** toteutus suunnitelman mukaisesti suunniteltiin 1–3 reittikokonaisuutta.
- 🌐 **Viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohjetta** (SAAVU) hyödynnettiin muun muassa täydennysrakentamishankkeissa. Myös Kivistön kaavarunkoalueella viheralueita tarkistettiin SAAVUn avulla.
- 🌐 **Vantaan ratikka** eteni allianssin kehitysvaiheeseen lokakuussa 2024.
- 🌐 HSL perusti Helsingin seudun **asematoimijoiden verkoston**, jonka toimintaan Vantaa osallistuu aktiivisesti. Aloitettiin Korson ja Jumbon vaihtopaikkojen opastuksen parantamisen suunnittelu.
- 🌐 **Pysäköinnin mitoitusohje päivitettiin**. Kivistöön suunniteltiin lisää lyhytaikaisia pysäköintipaikkoja. Edistettiin liityntäpysäköintialueiden mobiilitunnistautumista ja -maksamista (odottaa HSL:n toimenpiteitä).
- 🌐 **Sähköautojen latausasemien** puitesopimuksen valmistelu on edelleen kesken. Kilpailutuksen arvioitu päättyminen toukokuun 2025 loppuun mennessä. Kaupunki rakentaa uudis- ja peruskorjaushankkeissa sähköautojen latausasemat lain 733/2020 mukaisesti.
- 🌐 Kaupungilla on viisi **yhteiskäyttösovellutuksella** varustettua autoa käytössä. Kaupungin ajoneuvohankinnoissa noudatetaan lakia ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista. Lain toteutumista seurataan seurantatyökalulla.

- 🌐 **Pyöräliikenteen yhteyksiä** on edistetty tavoiteverkon mukaisesti. Pyöräpysäköintiä on lisätty eri rakentamishankkeiden yhteydessä ja esimerkiksi bussipysäkeille matkaketjujen helpottamiseksi. Tarve pyöräpysäköinnille harkitaan aina uusien suunnitelmien yhteydessä.
- 🌐 Koululla on vähintään yksi **teemapäivä** tai kampanja vuosittain kestävään liikkumiseen liittyen. Koulut viestivät vuosittain huoltajille autottomasta koulumatkasta.
- 🌐 **Seudullisen kaupunkipyöräjärjestelmän** suunnittelu jatkui vuonna 2024. Palvelun hankinnasta tehdään erillinen päätös kilpailutuksen päätyttyä keväällä 2025. Selvitetään sähköpolkupyörien puitesopimuksen kilpailuttamisesta. Samassa yhteydessä selvitetään pyörien yhteiskäyttömahdollisuuksia.
- 🌐 Turvallista **pyöräpysäköintiä** edistetään pihojen perusparannusten yhteydessä.
- 🌐 Kaupungin **kuljetuspalveluhankinnoissa** noudatetaan

lakia ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista. Lain toteutumista seurataan seurantatyökalulla.

- 🌐 **Konserniohjaus** valvoo omistajaohjaustavoitteiden kautta, että yhtiöt investoivat sähköautojen latauspaikkoihin, kun kyseessä on kaupungin palveluverkkoon myös jatkossa sisältyvä kiinteistö.

Miten rekisteröityjen autojen määrä on kehittynyt Vantaalla verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin?

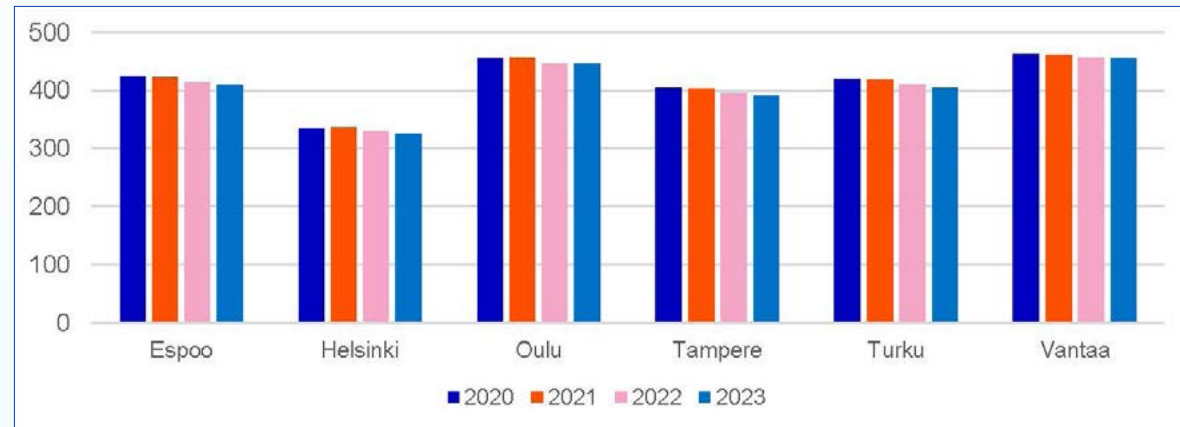
Kaikissa kuudessa kaupungissa autojen määrässä suhteutettuna väkilukuun on havaittavissa laskeva trendi 1000 asukasta kohti. Suurimmat vähentymät ovat olleet Espoossa ja Tampereella. Autojen määrän vähentyminen voi johtua muun muassa kunnan panostuksesta julkiseen liikenteeseen. Esimerkiksi tarkastelujaksolla Espoossa aloitti toimintansa Länsimetro ja Tampereella ratikka.

Vähäpäästäiset sähkö-, hybridi- ja kaasuautojen osuudet ovat kasvaneet kuutoskaupungeissa merkittävästi viimeisen neljän vuoden aikana. Eniten muutosta on tapahtunut pääkaupunkiseudun kunnissa, etenkin Espoossa ja Helsingissä.

Vertailutiedot perustuvat kuutoskaupungeissa seurattaviin ekologisen kestävyysindikaattoreihin, joista tehdään yhteisraportti noin neljän vuoden välein.

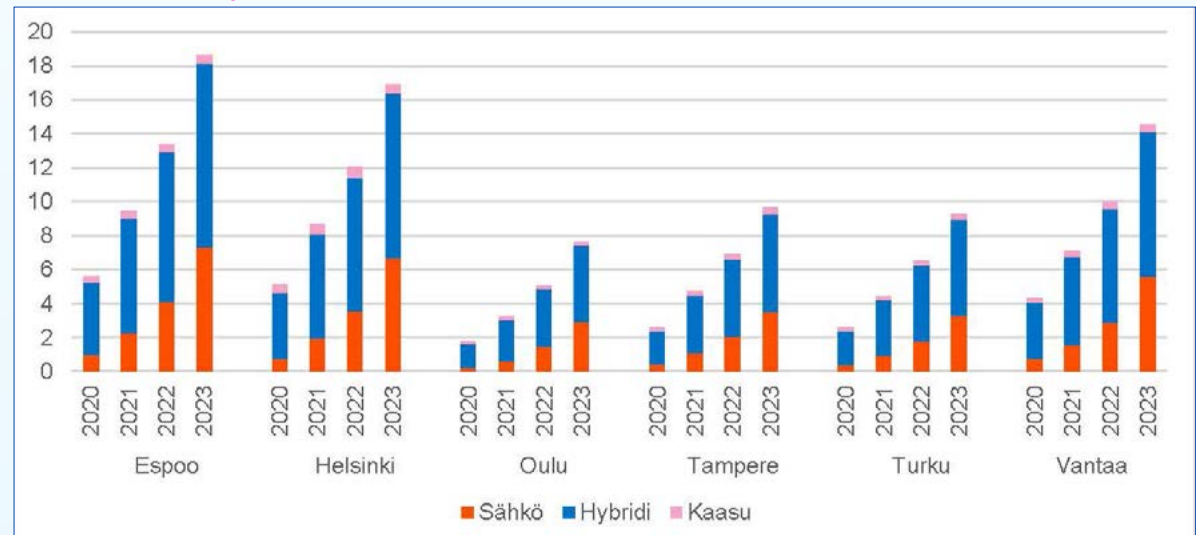
Kuutoskaupunkien ekologisen kestävyysindikaattorit 2024

Liikennekäyttöön rekisteröityjen henkilöautojen määrä asukaslukuun suhteutettuna (auto/1000 asukasta)

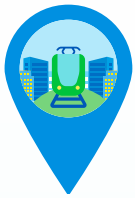

Lähde: Traficom 22.7.2024. Liikennekäytössä olevat henkilöautot 31.12.2007-2023.

Liikennekäyttöön rekisteröidyt henkilöautot käyttövoimaosuuksittain 2020-2023 (osuus autokannasta %)

Lähde: Traficom

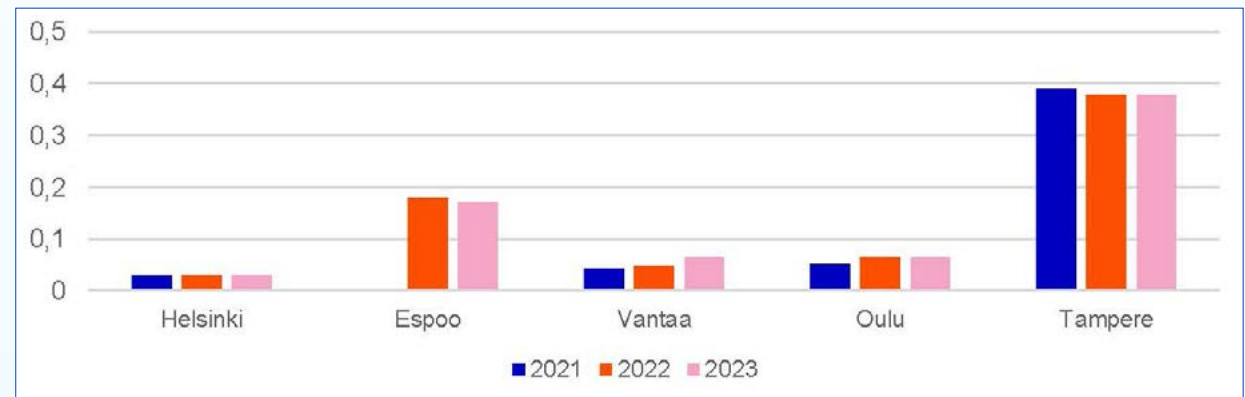

Miten pyöräilyn laatukäytävien rakentaminen on kehittynyt Vantaalla verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin?

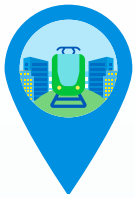
Kuutoskaupungeista selkeästi eniten pyörätien laatukäytävää asukasta kohden on Tampereella ja seuraavaksi eniten Espoossa. Vantaalla pyöräilyn laatukäytäviä on rakennettu lisää reilusti, sillä asukaslukuun suhteutettunakin laatukäytävien pituus on kasvanut reilulla puolella tarkastelujakson aikana. Helsingissä jatkuva baanarakenntaminen kulkee kutakuinkin samaa tahtia väestön kehityksen kanssa, joten baanar pituus asukasta kohti ei ole muuttunut seurantajakson aikana.

Kullakin kaupungilla voi olla omia määritelmiään pyöräilyn laatukäytävästä, mutta keskeisiä piirteitä näille reiteille on muun muassa leveämpi tien poikkileikkaus, parempi valaistus, autotiehen nähden korotettu reitti sekä muusta tiestä poikkeava päällyste pyörätien pinnassa.

Pyöräilyn laatukäytävien pituus asukaslukuun suhteutettuna (m/asukas)

Lähde: Traficom

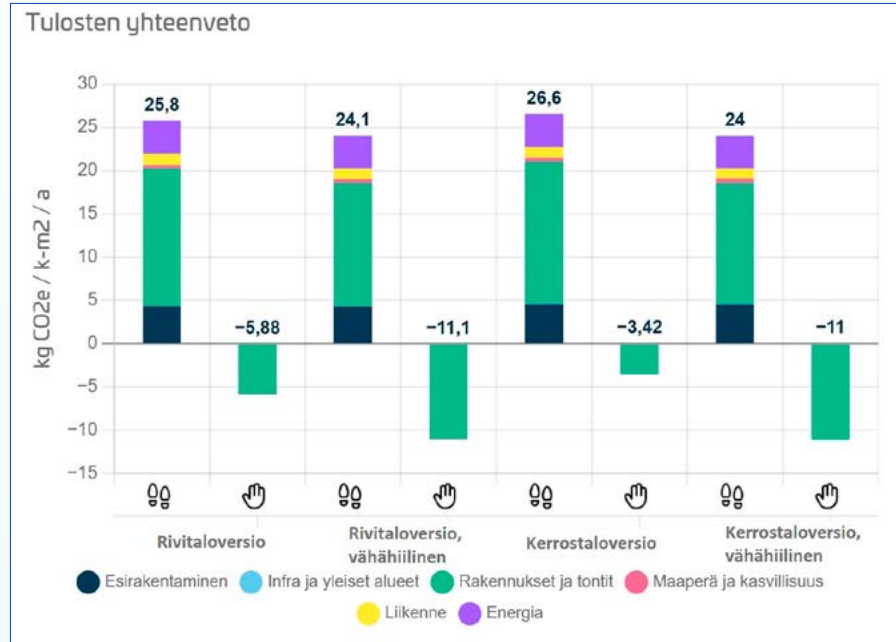

Kaavojen ja rakennushankkeiden hiilijalanjäljen arvioinnista arkipäivää

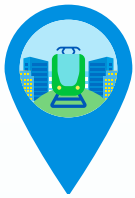
Asemakaavoituksessa otettiin kokeilukäyttöön Planect-työkalu, jolla arvioidaan kaavasuunnitelman toteuttamisesta aiheutuvia päästöjä. Syksyllä 2024 julkaistun työkalun on kehittänyt Sitowise yhdessä kuntien kanssa. Kaavavaiheessa tehtävän laskennan avulla voidaan vertailla eri suunnitteluratkaisujen hiilijalanjälkiä ja tunnistaa keinoja päästöjen vähentämiseksi.

Jatkosuunnittelussa yksittäisen rakennuksen tai infrahankkeen hiilijalanjälki voidaan laskea tarkemmin. Rakennuksen hiilijalanjälkilaskenta kattaa koko elinkaaren rakennustuotteiden valmistuksesta rakentamiseen, rakennuksen käyttöön ja purkuun. Laskenta auttaa kiinnittämään huomiota merkittävimpiin päästölähteisiin koko elinkaarella. Kaupunki tekee toimitilahankkeissaan hiilijalanjälkilaskentaa, samoin konserniyhtiö VAV ja monet Vantaalla toimivat rakennusyhtiöt.

Vuoden 2024 lopussa kaupunki käynnisti valmistelutyön, jossa kartoitetaan ja kehitetään Vantaalla sovellettavia ohjauskeinoja ja tavoitetasoja rakennusten hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Samalla varaudutaan vuoden 2026 alussa voimaan tulevaan rakentamislain mukaiseen rakennusten hiilijalanjälkisääntelyyn, joka tulee asettamaan ylärajat sille, kuinka paljon uudisrakennuksista saa aiheutua päästöjä.

Kuva: Ote Planect-työkalun kehittämisvaiheessa tehdystä laskennasta, jossa vertailtiin kahta eri suunnitteluratkaisua ja tutkittiin mahdollisuuksia päästöjen vähentämiseksi (Sitowise).

Viherrakenteen kehityskuvassa — Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) — määritellään kytkeytynyt, saavutettava ja monipuolinen viheralueverkosto

Vantaan yleiskaavassa 2020 (voimaan 11.1.2023) sovittiin yhteen kasvavan kaupungin tarve rakennettaville alueille ja luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi varattavat ekologiset verkostot sekä ihmisten tarve viherrakenteen tarjoamille ekosysteemipalveluille. Viherrakenteen kehityskuvassa – Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) – tarkennettiin yleiskaavan viheralueiden sisältöä ja tavoitteita. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 13.8.2024 VIVA:n jatkosuunnittelun lähtökohdaksi.

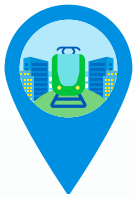
VIVA sisältää tavoitteet Vantaan viherrakenteelle ja maisemalle. Se on suunnitelma, jossa esitetään Vantaan viheralueet luokiteltuna koon ja maisema- ja kaupunkirakenteellisen sijainnin perusteella, ekologisen verkoston kehittämisen tavoitteet ja kehittämis ehdotuksia alueellisesti. Lisäksi VIVA:n osana laadittiin viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohje kaavoitusta ohjaamaan. Pihojen vehreyttä ohjaava vihertehokkuus sisällytettiin kehityskuvaan. VIVA ohjaa asemakaavoitusta, viheralueiden suunnittelua ja kunnossapitoa sekä maan hankintaa.

Vihreä ja virtaava Vantaa -raportti

VIHREÄ JA VIRTAAVA VANTAA – viherrakenteen kehityskuva YK0050

Vantaan kaupunki 4.6.2024

Kestävää liikkumista edistetään monipuolisesti

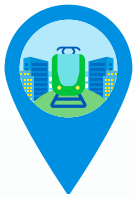
Vantaalla edistetään kestäväää liikkumista monipuolisesti ja poikkihallinnollisesti vuonna 2023 hyväksytyjen ohjelmien ohjaamana. Vuonna 2024 aloitti toimintansa Askellus-ryhmä, joka edistää kävelyn edistämishjelman toteutumista. Lasten aktiivisen liikkumisen edistämiseksi selvitettiin koulumatkoihin vaikuttavia tekijöitä ja koottiin tietopaketti, joka käsittelee koulumatkoja, huoltajien ja koulujen roolia sekä turvallisen kävely- ja pyöräily-ympäristön suunnittelua. Tietopaketin toimenpiteitä edistetään kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa vuonna 2025.

Pyöräliikennettä edistetään suunnittelemalla ja toteuttamalla pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaisia baanoja ja pääpyöräreittejä. Vuonna 2024 valmistui Lahdentien pääpyöräreitin parantaminen yhteistyössä ely-keskuksen kanssa. Lisäksi edistettiin baanahankkeiden rakentamissuunnittelua.

Kaupunkipyörien käytön edistämiseksi toteutettiin ilmaiset kaupunkipyörät kaudella 2024, mikä lisäsi niiden suosiota. Lisäksi käynnistettiin seudullisen kaupunkipyöräjärjestelmän suunnittelu, jonka tavoitteena on yhtenäinen järjestelmä vuonna 2026.

Kuva: Aliisa Alatossava

Vantaan ratikka — kohti kestävää infraa

Vantaa ratikka luo edellytyksiä kestävälle kaupunkikehitykselle. Hanke toteutetaan yhteistoiminnallisena allianssina, joka aloitti työn lokakuussa 2024. Vuonna 2025 tehdään suunnittelua ja valmistellaan hankintoja. Tällä on merkittävä vaikutus hankkeen ympäristövaikutuksiin, sillä infrarakentamisen päästöistä yli 90 prosenttia ratkaistaan suunnittelun eri vaiheissa.

Vuoden 2025 aikana hankkeelle määritellään vastuullisuusperiaatteet, jotka kattavat infran ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyys. Lisäksi Vantaan kaupunki on käynnistänyt ratikan rakentamiseen liittyviä erillisiä hankkeita, jotka liittyvät luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja luontotyyppien ennallistamiseen.

Havainnekuva WSP: Raitiotien rakentamisen yhteydessä uudistetaan koko katualuetta, jolloin muun muassa kävelijöiden ja pyöräilijöiden reitit paranevat.

HIILINEUTRAALI ENERGIA

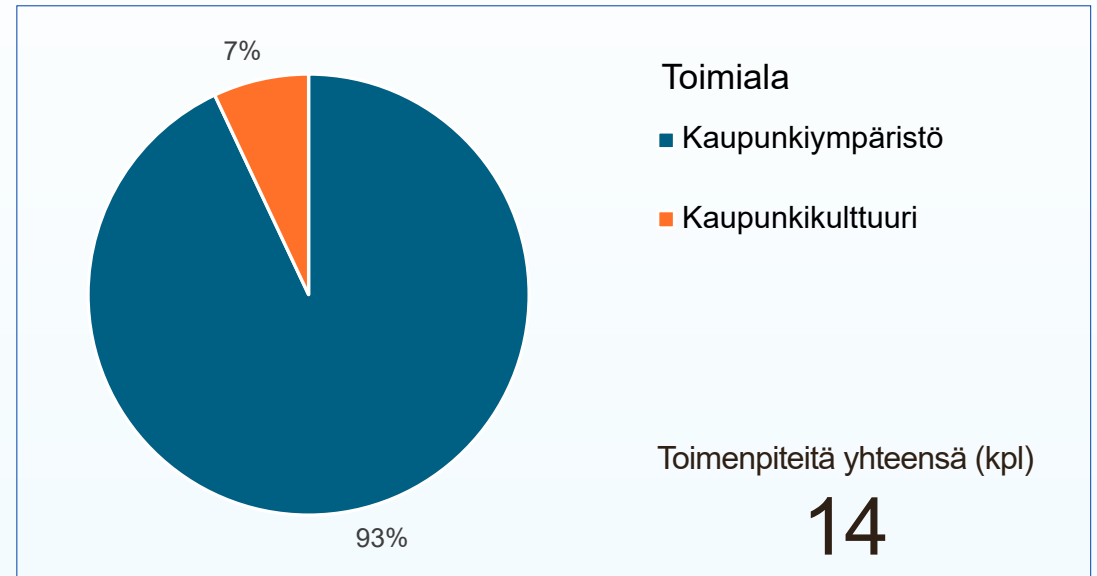

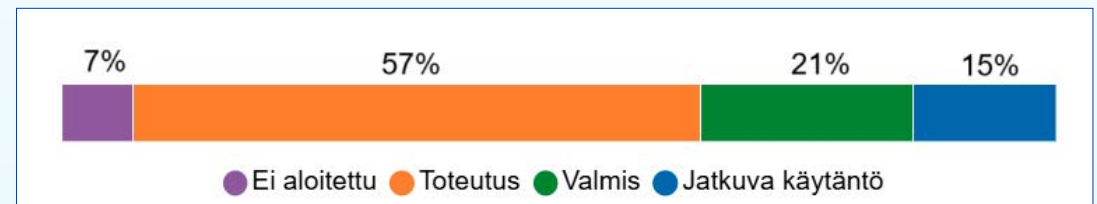
Energiantuotanto ja -kulutus aiheuttavat suuren osan Vantaan ilmastopäästöistä. Tavoitteenamme on, että Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.

Energiatehokkuutta parannetaan systemaattisesti niin omissa kuin koko kaupunkialueen kiinteistöissä edistään kiinteistöjen ja asuntojen energiaremontteja. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisiksi energiantuotannon toimijoiksi.

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Toimenpiteiden eteneminen raportointijaksolla:

- 🌐 Kaupunki on vähentänyt **lämmityksen päästöjä** omissa kiinteistöissään, ja merkittävimmissä kohteissa öljylämmityksestä on jo luovuttu. Öljylämmityskohteiden polttoaineena on ollut biopolttoöljy vuodesta 2020 alkaen. Lähes kaikissa uudisrakennus- ja peruskorjauskohteissa tuotetaan uusiutuvaa energiaa.
- 🌐 **Käyttösähkön** päästöjen vähentämiseksi lukuisia vanhoja rakennusautomaatiojärjestelmiä on modernisoitu sekä peruskorjauksissa että erillishankkeina. Uudisrakennuskohteisiin asennetaan aina rakennusautomaatiojärjestelmä. Kaupungin omissa kiinteistöissä on siirrytty asteittain LED-tekniikan käyttöön ja arviolta tämän vuoden loppuun mennessä saataneen LED-valaistus kaikkiin kaupungin palvelukiinteistöihin.
- 🌐 **Vantaan Energian** kanssa on käyty energiakaavamääräykset läpi ja energiaratkaisuja kaava-alueilla selvitetään ilmastaselvityksessä.
- 🌐 **Rakennusvalvonnassa** kehitetään aktiivisesti neuvontaa energiatavoitteista ennakkoneuvotteluvaiheessa. Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) uudistus tuli voimaan 2024 ja sen toimeenpanoon on aikaa kaksi vuotta. Muutoksia on tulossa sekä uudis- että korjausrakentamisen säädöksiin.
- 🌐 **Taloyhtiöiden** korjausrakentamisen energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä on edistetty taloyhtiöklubitoinnin avulla. Toimintaa on viidellä alueella ja aktiivisia taloyhtiöitä on noin 130 kappaletta.
- 🌐 **Asuntotonttien kilpailutuksissa** on vaadittu A-energialuokkaa, mutta ei ole tontinluovutuskilpailutuksissa vaadittu uusiutuvan energian tuotantoa. Vaatimus A-energialuokasta johtaa usein uusiutuvien energiaratkaisujen toteuttamiseen hankkeissa.

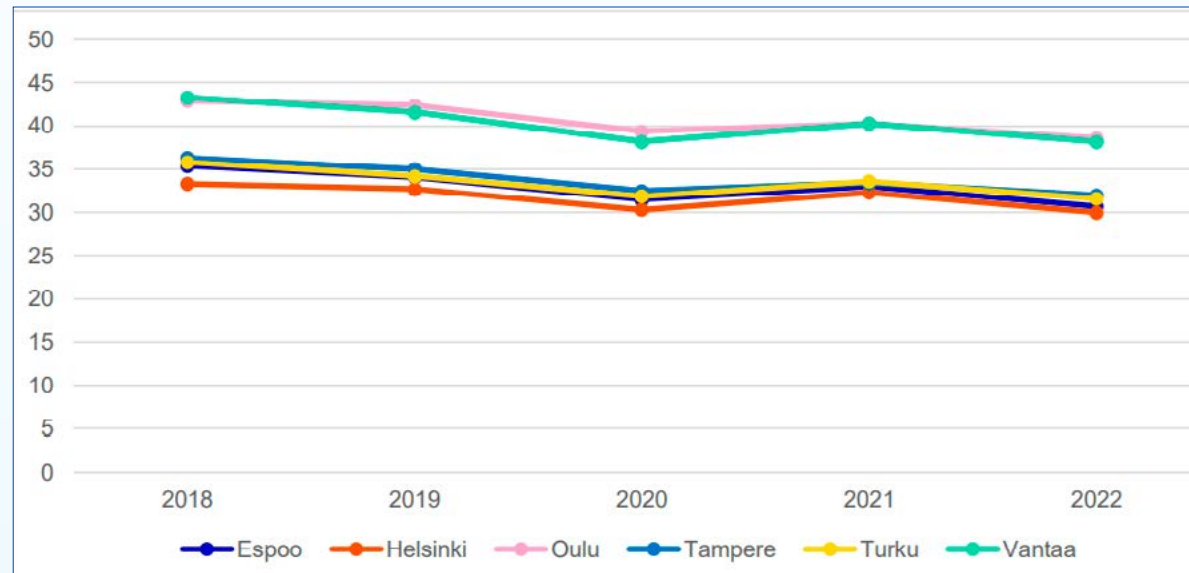
Miten energiankulutus suhteutettuna kaupungin väkilukuun on kehittynyt Vantaalla verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin?

Kuutoskaupungeissa asukaslukuun suhteutettu energiankulutus on laskenut eniten Vantaalla vuodesta 2018. Lasku on ollut noin 5 MWh/as vertailuvuosien välillä. Kaikissa muissa kaupungeissa energiankulutuksen vähenemä on ollut noin 4 MWh/as paitsi Helsingissä, jossa vähenemä on ollut yhteensä 3,3 MWh/as. Helsingissä kuitenkin asukaskohtainen energiankulutus on kuitenkin kuutoskaupunkien alhaisin. Suurinta energian kulutus on Oulussa ja Vantaalla.

Kuutoskaupunkien vertailussa yhdyskunnan energiankulutuksen indikaattorin lähteenä on Suomen ympäristökeskuksen ALas 1.5 HINKU-laskentamallin tuloksia. Laskentaan on huomioitu energiankulutuksen osalta lämmitysenergia, sähkönkulutus, liikenteen polttoaineen kulutus sekä teollisuuden ja työkaluenergioiden energiankulutus.

[Kuutoskaupunkien ekologisen kestävyysindikaattorit 2024 -raportti](#)

Energiankulutus suhteutettuna kaupungin väkilukuun 1990-2022 (MWh/as)

Lähde: Syke 2024. Suomen ympäristökeskuksen ALas 1.5-malli, kaikki kunnat 1990–2022.

Vantaan energian innovatiiviset suunnitelmat

Vantaan Energia Oy:n toimet ilmastopäästöjen vähentämiseksi ovat liikenteen toimenpiteiden ohella keskeisiä Vantaan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Vantaan Energia Oy:n visiona on olla Pohjoismaiden johtava kierrätysenergiayhtiö vuoteen 2035 mennessä. Vuonna 2026 Vantaan Energia lopettaa fossiilisten polttoaineiden käytön. Maakaasu ja kivihiili korvataan sähkökattilan ja korkealämpötilalaitoksen tuotannolla sekä biokaasulla. Vuonna 2028 valmistuu maailman suurin lämmön kausivarasto (Varanto), joka tarjoaa keski-suuren kaupungin verran lämpöä talviaikana. Kausivaraston avulla voidaan järkevällä ja edullisella tavalla tallentaa lämpöä ja ottaa sitä talvella varastosta käyttöön. Tämä innovatiivinen hanke on mittaluokaltaan ainutlaatuinen koko maailmassa.

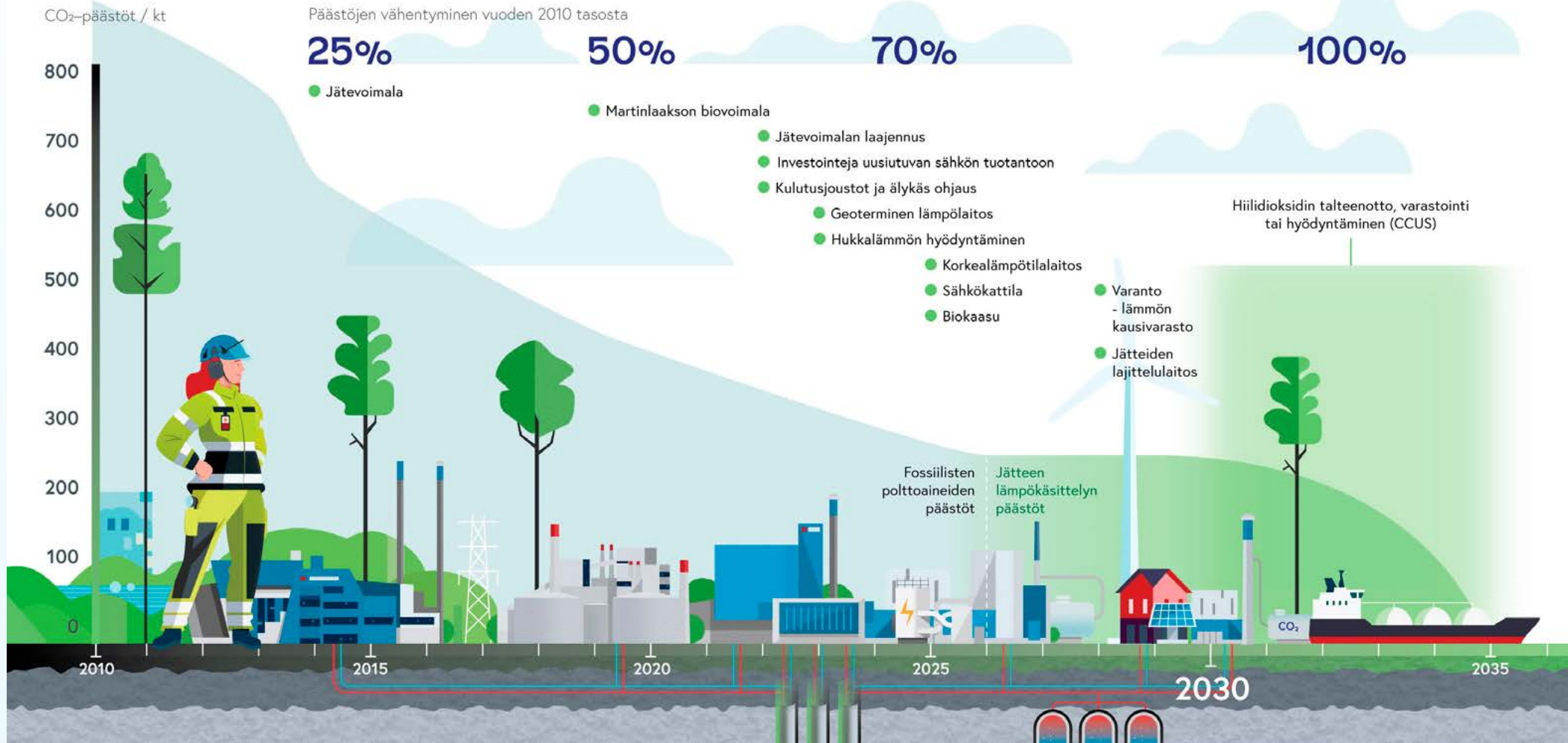
Jätteenpolttolaitoksen lajittelulaitoksella suunnitellaan sekajätteen kierrätysasteen nostamista. Tämän lisäksi kierrätyskelvottoman jätteen lämpökäsittelystä syntyvän hiilidioksidin talteenottohanke etenee, ja sen tavoitteena on saada hiilidioksidi talteen vuoteen 2035 mennessä. Parhaillaan yhtiö rakentaa korkealämpötilalaitosta jätevoimala-alueelle ja suunnittelee muita uusia hiilinegatiivisuuteen tähtääviä investointeja. Yhtiö tulee asettamaan tieteeseen perustuvan ilmastotavoitteen Science Based Targets Initiative (SBTi) -organisaation mallin mukaisesti ja sitoutuu julkisesti raportoimaan tavoitteen edistymisestä.

Energiantuotanto ilman fossiilia polttoaineita 2026, jätteen lämpökäsittelyn CO₂-päästöt talteen viimeistään 2035

vantaan
energia

MATERIAALIEN ELINKAARI JA KIERTOTALOUS

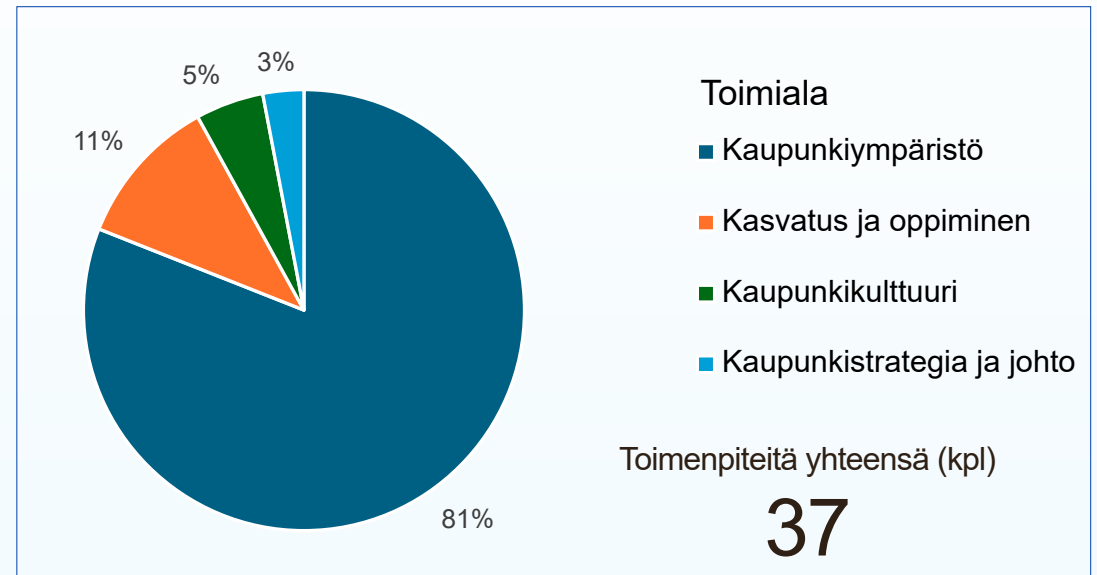

Rakennetulla ympäristöllä on ratkaiseva merkitys ilmastomuutoksen hillinnässä, sillä rakennukset aiheuttavat kolmanneksen Suomen ilmastopäästöistä. Rakennusten elinkaaren aikaisista kasvihuonekaasupäästöistä rakennusmateriaalien osuus on merkittävä. Merkittäviä päästöjä aiheuttaa myös esirakentaminen.

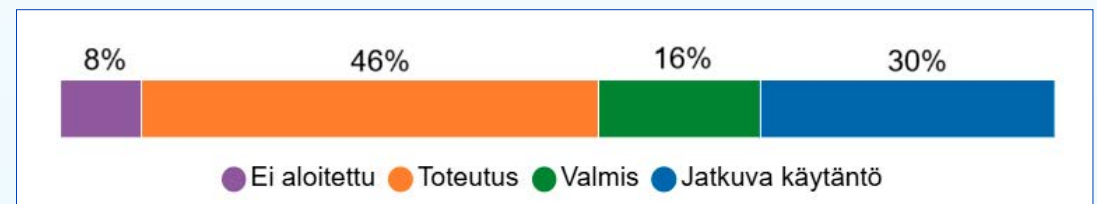
Vantaa on kasvava kaupunki, jossa sekä rakennetaan että puretaan paljon. Puretun materiaalin uusiokäytön kehittämisellä voidaan vähentää liikenteen aiheuttamia päästöjä sekä kaupungille aiheutuvia kustannuksia. Kaupunki voi myös edistää jakamistalouden kehittämistä toimimalla mahdollistajana ja esimerkkinä omassa toiminnassaan.

Jätehuollon kehittämisessä korostetaan aiempaa enemmän kiertotalouden merkitystä jätteen synnyn ehkäisyssä.

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Toimenpiteiden eteneminen raportointijaksolla:

- 🌐 **Hiilijalanjäljen laskenta** on käytössä kaupungin rakentamisessa ja tontinluovutuskilpailuissa. Maankäyttösopimuksissa edellytetään A-energiatehokkuusluokkaa. Oman maanluovutuksen yhteydessä ja kilpailuissa vaaditaan puurakentamista, vähähiilistä rakentamista ja A-energiatehokkuusluokkaa.
- 🌐 **Puurakentamisen** edistämiseksi uudet liikuntahallit on määritelty massiivipuurakenteisiksi. Matarin ja Leppäkorven päiväkotien KVR-urakkakilpailutuksessa hiilijalanjälki oli osa laatuarviointia. Tarjouskilpailun voitti massiivipuurakenteinen ratkaisu. Vastaavanlainen kilpailutus on tekeillä myös vuonna 2025. Viime vuosina ei ole ollut luovutuskelpoisia asuntotontteja, joissa kaava edellyttää puurakentamista.
- 🌐 **Materiaalien uudelleenkäytön** edistämiseksi toteutettiin Kestävän purkamisen Green deal -sitoumusta, ja purkukartoituksia teetettiin vuoden 2024 purkuhankkeissa. Kierrätysprosentti purkukohteissa on yli 95 prosenttia. Vakiinnutettiin käytäntö, jossa purkukartoituksissa havaituille kierrätettävissä oleville materiaaleille ja rakennusosille teetettiin lisäselvityksiä käyttökelpoisuuden todentamiseksi jatkokäytössä. Korjausrakentamiseen laadittiin erillinen suunnitteluohje vuonna 2024.
- 🌐 **Viheralueiden** suunnittelussa pyritään kierrättämään ja säilyttämään olemassa olevaa materiaalia. **Kadunsuunnittelussa** suositetaan vähähiilisiä ja kierrätettäviä materiaaleja, joskin materiaalien kierrätys vaatii vielä jatkotyötä. Betonimursketta ja vaahtolasimursketta käytetään yleisesti, ja kasvualustoja, luonnonkiviä ja reunakiviä kierrätetään työmailla. Stabiloinneissa on käytetty vähäpäästöisiä sideaineita. Taitorakenteiden osalta edistetään vähähiilisen betonin käyttöä.
- 🌐 **Tilaelementtiratkaisut** toteutetaan kierrätettävänä tilaelementtiratkaisuina määrääjäksi vuokrattavissa tiloissa. Talotekniikan suunnittelussa huomioidaan runkolinjoissa muunneltavuus elinkaaren aikaisissa muutoksissa. Lisäksi siirtokelpoisista tilaelementeistä on toteutettu myös pysyvän rakennusluvan kohteita, kuten Vaskivuoren lukion laajennus, ja suunnitteilla on Satulakujan päiväkot.
- 🌐 **Maamassojen** välivarastointipaikkojen lupamenettelyjen sujuvoittaminen ei ole edennyt resurssipulan vuoksi. Massakoordinaatiota on edistetty etenkin ratikkahankkeessa.
- 🌐 Kierrätettyjen kalusteiden ja laitteiden käyttö huomioidaan kaupungin remontoitavista kohteista, ja kalusteita ja laitteita on kierrätetty toisiin kohteisiin. Kaupungin tilojen uuden tilavarausjärjestelmän hankinnan valmistelu etenee.
- 🌐 **Jätehuollon** heikkoa tilannetta kouluissa nostettiin esille Ruusuvuoren koulun KOKiKU-kampanjan avulla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tehtiin selvitys jätehuollon kehittämistarpeista, ja näitä lähdetään edistämään kaupunkitasolla.

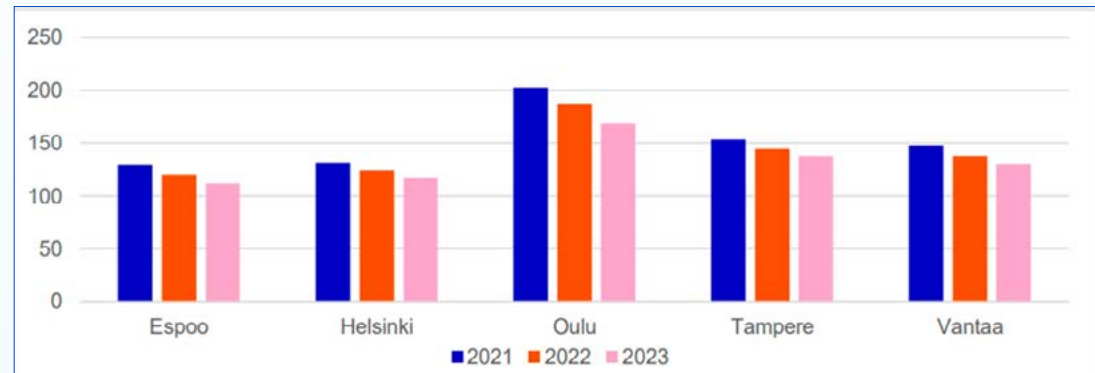
Miten sekajätteen määrä kotitalouksissa suhteutettuna kaupungin väkilukuun on kehittynyt Vantaalla verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin?

Kaikissa suurimmissa kaupungeissa sekajätteen määrä kotitalouksissa on vähentynyt nopeasti.

Kaikkien kuutoskaupunkien tavoitteena on saada nostettua erilliskerätyn biojätteen määrää, sillä esimerkiksi HSY:n sekajätteen koostumus selvitysten (Helsingin seudun ympäristöpalvelut, 2021) mukaan lähes 40 prosenttia pääkaupunkiseudulta kerätystä sekajätteestä on biojätettä. Biojätteen lajittelu vähentäisi huomattavasti sekajätteen määrää. Vuonna 2022 voimaan astuneen jätelainsäädännön päivityksen myötä biojätteen erilliskeräys tai kiinteistökohtainen kompostointivaatimus laajeni koskemaan kaikkia kiinteistöjä 2023 alkaen.

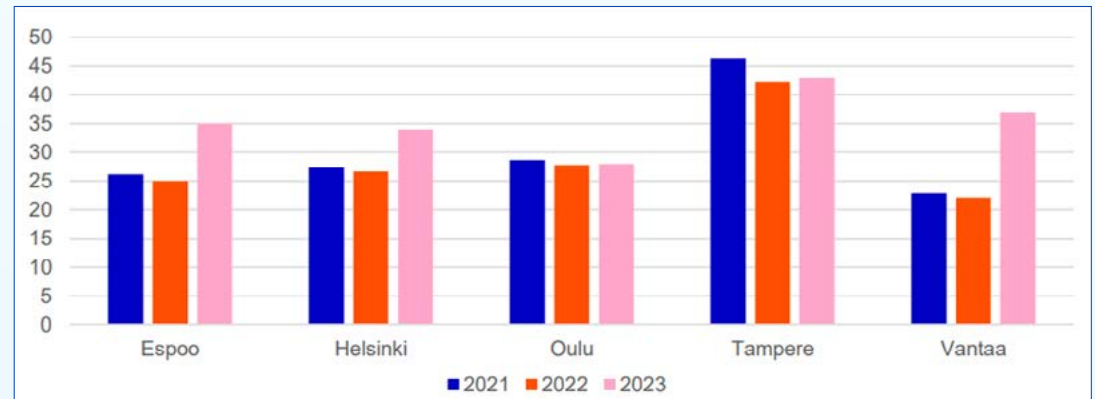
[Kuutoskaupunkien ekologisen kestävyuden indikaattorit 2024- raportti](#)

Sekajätteen määrä asukasta kohden (kg/as/a)

Lähde: Tiedot saatu jätehuoltoyrityiltä

Erilliskerätyn biojätteen määrä (kg/as/a)

Lähde: Tiedot saatu jätehuoltoyrityiltä

Vähähiilisyttä selvitettiin Myyrmäkitalon uudistamisessa

Vantaan kaupunki on saanut Ympäristöministeriön rahoitusta vähähiilisten korjaus- ja purkuhankkeiden elinkaaritarkasteluun. Rahoituksella teetettiin selvitys Myyrmäkitalon kehittämistä koskevan päätöksenteon tueksi. Tavoitteena oli selvittää vähähiilisin kehittämisvaihtoehto: peruskorjaus ja laajennus, osittainen purkaminen ja laajentaminen tai purkava uudisrakennus.

Ramboll Finlandin selvityksen mukaan elinkaarikustannuksiltaan edullisin vaihtoehto on peruskorjaus, toisena konversio ja kalleimpana uudisrakennus. Konversio on uudisrakentamista noin 2 prosenttia edullisempi investointikustannusten vuoksi. Hiilijalanjäljellä mitattuna edullisin vaihtoehto oli konversio, toisena peruskorjaus ja viimeisenä uudisrakennus. Konversion hiilijalanjälki on uudisrakentamista noin 18 prosenttia pienempi olemassa olevien rakennusosien hyödyntämisen vuoksi.

Selvityksen tulos ohjaa Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankesuunnittelua, ja talon on tarkoitus valmistua vuonna 2030. Samalla testataan uutta toimintamallia, jossa olemassa olevaa rakennusta hyödynnetään resurssiviisaasti. Uutta vähähiilistä toimintamallia on tarkoitus käyttää Vantaan kaupungin omistamien kiinteistöjen purkavaa täydennysrakentamista edellyttävissä kohteissa.

Kuva: Pertti Raami

Vantaa vuoden 2024 julkisen puurakentamisen edelläkävijäksi

Vantaan kaupunki valittiin vuoden 2024 julkisen puurakentamisen edelläkävijäksi pitkäjänteisen ja määrätietoisen työnsä ansiosta. Palkinnon myöntävät Puutuoteteollisuus ry ja Kuntaliitto. Vantaa on tehnyt puurakentamisesta keskeisen osan strategista kehitystään, mikä näkyy päiväkotien, koulujen ja asuinrakennusten toteutuksessa. Tämä kunniamaininta jaettiin neljättä kertaa, ja Vantaa liittyy aiempien voittajien, Tampereen, Tuusulan ja Maalahden joukkoon.

Valinnan perusteluissa korostettiin, että Vantaan sitoutuminen puurakentamiseen kattaa koko rakentamisen prosessin kaavoituksesta rakennusvalvontaan ja hankintoihin. Kaupunki on luonut selkeät ohjeistukset ja tekniset kuvaukset, jotka tukevat puurakentamisen toteutusta kaikilla tasoilla. Lisäksi Vantaa osoittaa esimerkillistä innovatiivisuutta ja yhteisöllisyyttä suurkaupunkina, joka edistää ketterästi ekologisesti kestävästä rakentamisesta.

Kuva: Puurakentamisen edistäminen on yhteistyötä. Vantaan edustajat vasemmalta: rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen, hankekehitysarkkitehti Merja Ryytty, energian erityisasiantuntija Sirpa Eskelinen, hankepääällikkö Eija Kivineva, ministeri Kai Mykkänen, apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila, rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa, tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius. Puuyhdistys.

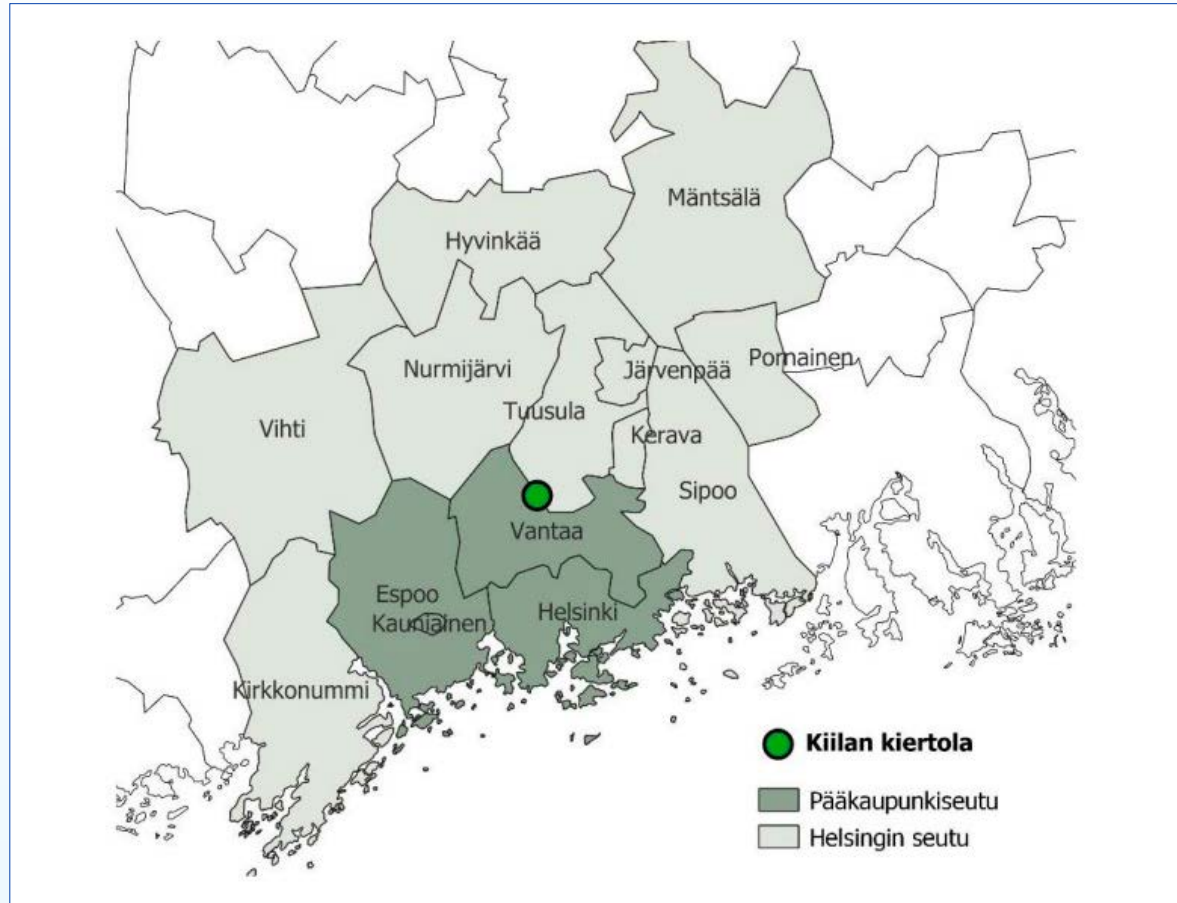

Kiilan kiertotalousalueen yhteiskehittämishanke

Vantaan kaupunki kehittää yhdessä Tuusulan kanssa Kiilan kiertotalousaluetta, josta tavoitellaan merkittävää ja innovatiivista kiertotalouden keskittymää. Alueen tavoitteena on edistää vihreää siirtymää, hiilineutraaliustavoitteita, luontokadon hidastamista ja luonnonvarojen kulutuksen vähentämistä. Kiertotalousratkaisulla pyritään kehittämään yritysten liiketoimintaa ja luomaan kestävä kasvua.

Alueen sijainti Helsinki-Vantaan lentokentän pohjoispuolella on logistisesti erinomainen, ja sen suuri koko tekee siitä ainutlaatuisen Suomessa. Alueella on puute kiertotalouden työpaikkatonteista, ja nykyinen liikenneverkosto on riittämätön. Kiilan kiertotalousalueen kehittämisessä huomioidaan myös ympäristövaikutukset, kuten melu ja pölyäminen, sekä asukkaiden ja toiminnanharjoittajien tarpeet.

Vuonna 2025 alueelle laaditaan selvitys yhteisvaikutusten arvioinnista ja pilotoidaan sidosryhmien tiedonjako- ja vuorovaikutusalueita.

Kuva: Kiilan alue

Kiertotalot-hanke

Loppusyksystä 2024 alkanut Kiertotalot-hanke edistää kasvavan pääkaupunkiseudun rakentamis- ja kiinteistöalan siirtymää kohti hiilineutraalia kiertotaloutta. Luontokato ja ilmastokriisi haastavat rakennusalaan vähentämään hiilijalanjälkeä ja luonnonvarojen kulutusta. Kiertotalot-hankkeessa pyritään avittamaan näitä pääkaupunkiseudun rakentamisen haasteita sekä yhtenäistämään kuntien toimintatapoja tukien samalla alueen pk-yritysten liiketoimintaa.

Vantaa toimii Kiertotalot-osahankkeen toteuttajana työpaketissaan ”Olemassa olevan rakennuskannan elinkaaritehokas käyttö”. Tarkoituksena on etsiä keinoja olemassa olevan rakennuskannan elinkaaren pidentämiseen, matalan käyttöasteen tilojen käyttöasteen tehostamiseen, turhan purkamisen estämiseen, sekä tyhjien tilojen pitkäaikaiselle väliaikaiskäytölle. Hankkeessa tullaan toteuttamaan useamman työpajan sarja, innovaatiohaaste sekä käytännön pilotteja, joissa yritykset pääsevät testaamaan rakentamisen kiertotalouden ratkaisuja oikeissa kaupunkiympäristöissä. Hankkeessa ovat mukana Vantaan lisäksi Helsingin ja Espoon kaupungit sekä HSY. Se on EAKR – rahoitteinen ja päättyy syksyllä 2026.

Kierrätyskeskuksen suosio kasvaa

Kierrätyskeskus tuottaa Vantaan kaupungille uudelleenkäytön palveluita. Yhteistyön tavoitteena on mahdollistaa luonnonvarojen riittävyttä ja kestävää elämäntapaa Vantaalla. Kierrätyskeskuksella on Vantaalla myymälät Porttipuistossa ja Myyrmäessä sekä suurmyymälät Koivukylässä ja Tammistossa.

Tavaroita voi Vantaan alueella lahjoittaa myös Boksi-lahjoituspisteisiin, jotka sijaitsevat Jumbon ja Myyrmannin kauppakeskuksissa sekä Eurokankaan Tammiston myymälässä. Lisäksi Vantaan alueella kiertää säännöllisesti Kierrätyskeskuksen keräysauto.

Vuonna 2024 Vantaalla sijaitsevien myymälöiden kautta myytiin 1,3 miljoonaa tavaraa ja lisäksi ilmaiseksi jaettiin 800 000 tavaraa. Uudelleenkäyttöön saatetun tavarat luonnonvarasäästö oli vuonna 2024 yhteensä 18,4 miljoonaa kiloa ja vältettyjen hiilidioksidipäästöjen määrä oli 7 miljoonaa kiloa. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 17,3 miljoonaa kiloa ja 6,2 kiloa.

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus on vuodesta 2024 saakka ollut yksi Vantaan kaupungin sopimustoimittaja, eli virallinen hankintapaikka tavaratalo-ostosopimuksessa. Sopimus mahdollistaa monenlaisten tavaroiden hankkimisen Kierrätyskeskuksesta, mikä tukee kiertotalouden periaatteita, säästää luonnonvaroja ja vähentää uutena ostettavien tavaroiden hankintaa.

Kuva: Kierrätyskeskus, Heikki Kivijärvi

Kiertotaloutta tukevia hankintoja

Vantaan kaupungin kalustesopimus kilpailutettiin vuonna 2024. Sopimus mahdollistaa nyt myös käytettyjen toimistokalusteiden hankinnan, mikä vähentää uusien kalusteiden hankintatarvetta ja tukee kestävästä kehitystä. Sopimuksen kautta hankitut kierrätetyt kalusteet ovat puhdistettuja. Myös kalusteiden alkuperä on tiedossa, eikä kalustetoimittaja toimita esimerkiksi alkuperältään sisäilmaongelmaisista kohteista tulevia kalusteita. Kierrätettyjen kalusteiden hankinta on ekologinen ja taloudellinen vaihtoehto, joka vähentää jätteen määrää ja edistää luonnonvarojen kestävämpää käyttöä.

Myös kaupungin muissa hankinnoissa pyritään edistämään kiertotaloutta, kun se on mahdollista. Hankintoihin liittyvissä koulutuksissa ja ohjeistuksissa ohjataan kaupungin työntekijöitä pohtimaan valintojaan ja hankinnan tarpeita. Turhaa kuluttamista vältetään esimerkiksi yhteiskäyttöä, lainaamista ja vuokraamista edistämällä.

Kuva: Kaisa Sunimento

Poistetuille kirjoille uusi elämä

Kirjasto sai vuonna 2024 Ekokompassin. Materiaalien elinkaaren pidentäminen oli yksi keskeisistä tavoitteista sen saavuttamisessa. Kirjasto edisti materiaalien elinkaaren pidentämistä ja kiertotaloutta aloittamalla yhteistyön poistettujen kirjojen osalta Finlandia Kirjan kanssa. Toimintaa testattiin aluksi pilotissa, ja onnistuneen pilotin jälkeen toiminta muutettiin pysyväksi.

Kirjaston kokoelmista poistetaan vuosittain noin 50 000 kirjaa. Osa aineistosta jaetaan asiakkaille sekä esimerkiksi päiväkodeille ja kouluille maksutta. Kuitenkin näistä jaoista jää aina ylimääräisiä kirjoja. Nämä kirjat lähetetään Finlandia Kirjalle.

Finlandia Kirja myy osan saamistaan kirjoista, ja ne kirjat, jotka eivät mene kaupaksi, menevät ekovillan valmistukseen. Kirjastolle ei aiheudu toiminnasta taloudellisia kustannuksia, ja esimerkiksi aineiston kuljetuksen maksaa Finlandia Kirja.

Toimimalla näin kirjasto pidentää poistettujen kirjojen elinkaarta ja edistää materiaalien uudelleenkäyttöä. Vantaan tekemä pilotti on kiinnostanut myös muita kirjastoja Suomessa ja Vantaan kirjasto on saanut useita kyselyjä asian tiimoilta.

Ympäristövastuullisuuden liittyviä

tapahtumia / näyttelyitä

kirjastoissa 2024

55 kpl

Kuva: Jori Lindroth

MONIMUOTOINEN LUONTO

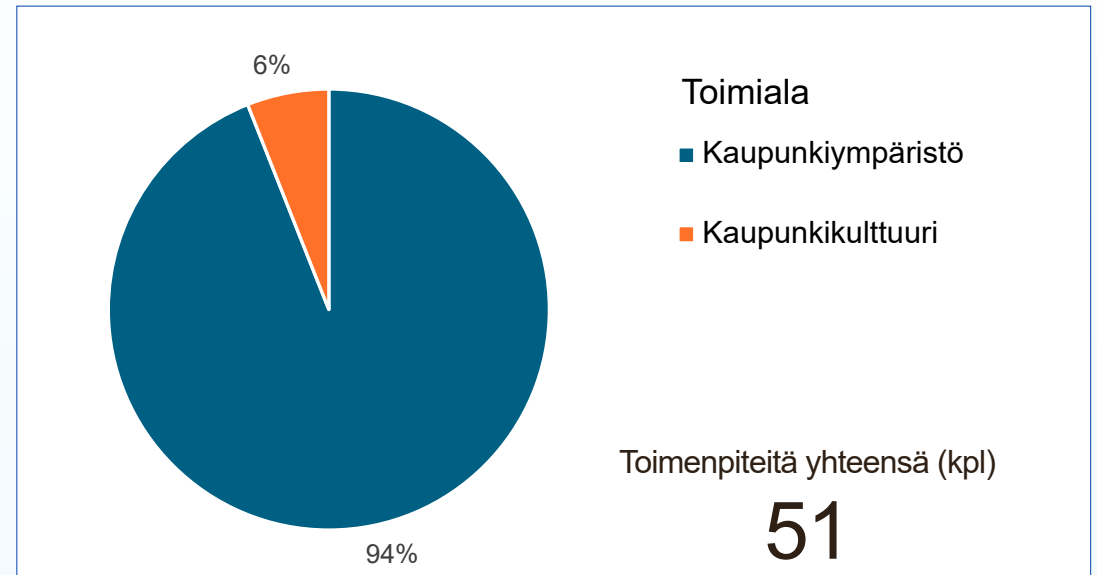

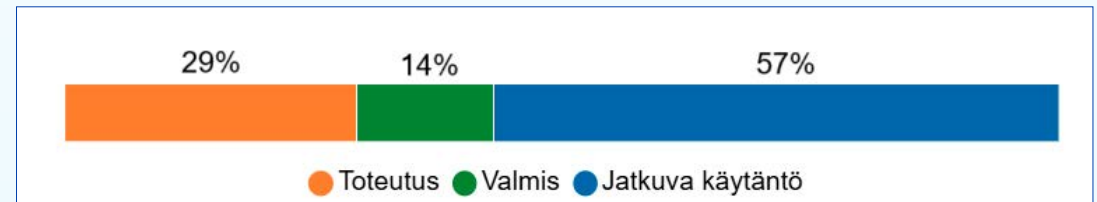
Luonnon monimuotoisuus on elinehto lajien säilymiselle ja myös välttämätöntä ihmisen hyvinvoinnille. Rikas luontoympäristö tuottaa tärkeitä ekosysteemipalveluita, kuten pölytystä, ilmaston säätelyä ja hiilen sidontaa, puhdasta vettä, tulvasuojaa sekä virkistyspalveluita. Vantaalta löytyy vielä laajojakin metsäalueita samoin kuin erilaisia vesiympäristöjä, etenkin puroja, jotka nekin ovat erityisen arvokkaita luonnon monimuotoisuudelle.

Suurimpia uhkia luonnon monimuotoisuudelle ovat ihmistoiminnan aiheuttama elinympäristöjen häviäminen ja pirstoutuminen, ekologisten yhteyksien katkeaminen sekä elinympäristöjen laadun heikentyminen, vieraslajien aiheuttama kilpailu, ilmastomuutos sekä ekosysteemien toiminnan heikentyminen. Vantaan tiivistyvässä kaupunkirakenteessa on tärkeää suojella luontoa myös kulumiselta.

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Toimenpiteiden eteneminen raportointijaksolla:

- 🌐 Vantaan **luontotietoja** kartoitetaan suuralue kerrallaan. Tämä luo pohjan yleiskaavan toteuttamissuunnitelmaan liittyvälle luonnonsuojelusuunnitelmalle ja luonnon heikentymättömyyden periaatteen käyttöönotolle.
- 🌐 Toteutetaan **luontoposiitivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelmaa**. Luonnon heikentymättömyyden periaatetta ja eri toimenpideohjeita luonnon heikentymättömyyden toteuttamiseksi kehitetään edelleen.
- 🌐 Kaikissa kaavoissa **selvitetään luonnon luontotyypeille syntyvä haitta**, jolle tullaan osoittamaan hyvitys ekologisen kompensaation kautta. Ensisijaisesti vältetään ja lievennetään luontohaittoja. Tässä vaiheessa toteutus on pilotointiasteella ja selvitetään tapauskohtaisesti hyvitysten mahdollisuutta ja saatavuutta.
- 🌐 **Vieraslajisuunnitelma** on valmisteilla. Lähiluonto-oppaat järjestivät yhdessä Puotalkkareiden kanssa kahdet jättipalsamitalkoot. Suositun Crowdsorsa-mobiilipelin avulla oli mahdollista torjua lupiinia ja jättipalsamia kolmella eri alueella.
- 🌐 Vuonna 2024 haettiin **rahoitusta yritysten ja kaupungin välisen luontoyhteistyön** kehittämiseksi eri rahoituslähteistä. Rahoitus saadaan todennäköisesti HEVi-ohjelmasta ja hanke käynnistyy vuoden 2026 alusta.
- 🌐 Ratikka-hankkeessa on käynnistetty maakunnallisesti tärkeiksi todettujen **ekologisten yhteysien seurantatutkimus**, josta saadaan tietoa yhteyksien toimivuudesta eri eläinlajeille.
- 🌐 Myyraksensuon **ennallistamissuunnitelma** on täydennetty ja tarkennettu. Varsinaisia ennallistamistoimenpiteitä ei vielä ole tehty.
- 🌐 **Metsänhoidon työmaaohjetta** on täydennetty. Lahopuun määrää on arvioitu silmämääräisesti metsäkuvioittain, kun metsäsuunnitelman inventointitietoja on päivitetty syksyllä 2024 noin 100 ha:n alueella. Lahopuuintventointia tullaan jatkamaan.
- 🌐 **Metsänhoidossa** säilytetään luonnonmetsien rakennepiirteitä: tiheiköitä, vanhoja puita, monipuolinen luontainen puulajisto ja lahopuuta lisätään. Metsäalueille jätetään alueita kokonaan hoidon ulkopuolelle. Haitallisia vieraslajeja torjutaan ja metsäalueilta siivotaan luontoon kuulumattomia roskia ja jätteitä.
- 🌐 **Purovesien laadun säännöllistä seurantaa** on jatkettu vuonna 2025. Hankkeiden rakennuslupalausunnoissa otetaan kantaa purojen luonnontilaisuuteen ja luontoarvoihin, hankealueelta johdettavien vesien laatuun sekä mahdolliseen vesilain lupatarpeeseen.
- 🌐 Isoissa hankkeissa herkkien vesikohteiden läheisyydessä annetaan lausunto 2024 päivitetyn pääkaupunkiseudun **työmaavesiohjeen noudattamisesta**, kuten myös suurilla purkutyömailla ohjeistetaan huomioimaan työmaavesiohje.

- 🌐 Suunnitellaan ja toteutetaan Vantaan **pienvesissä** tunnistettuja kunnostustarpeita. Toteutettiin Varistonojan tulvatasanne ja uoman perkaus ottaen huomioon luonnon monimuotoisuus.
- 🌐 **Puotalkkaritoiminnassa** parannetaan vaelluskalojen liikkumismahdollisuuksia poistamalla vaellusesteitä ja rakennetaan kutusoraikkoja.
- 🌐 **Glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden** käytöstä on luovuttu kaikessa muussa paitsi jättiukonputken torjunnassa, jossa se on ainoa toimiva keino. Pinnoitetuilla alueilla glyfosaattipohjaiset torjunta-aineet on vaihdettu kuumavesikäsitteilyihin.
- 🌐 **Kirkonkylänkosken padon purkaminen** siirtyi vuodelle eteenpäin ja purku tehdään kesällä 2025.

- 🌐 **Arvoniittyjen hoito** suunnitelman mukaan on aloitettu. Vehkalanmäen kunnostaminen malliesimerkkinä jatkuu. Vehkalanmäelle avattiin Kolmen koivun luontopolku kesällä 2024.
- 🌐 Virkistyskäytön kannalta merkittävät Hakunila-Sipoonkorpi ja Vehkala-Petikko **reittisuunnitelmat** ovat valmistuneet. Uusia infotauluja on saatu muun muassa Keiolan Isosuolle ja Vehkalanmäelle.

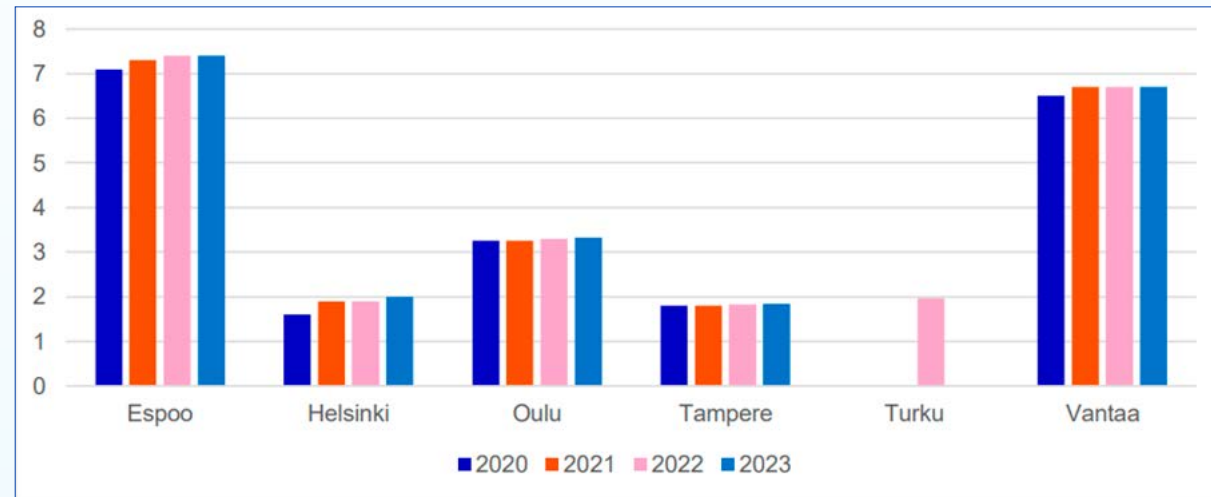

Miten luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen alueiden osuus kaupungin pinta-alasta on kehittynyt Vantaalla verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin?

Kuutoskaupunkien vertailuraportin mukaan kunnan maa-alaan suhteutettuna Espoossa on eniten luonnonsuojelualueita vertailujakson aikana. Seuraavaksi eniten rauhoitettuja luonnonsuojelualueita kunnan pinta-alasta on Vantaalla, jossa myös luonnonsuojelualueiden ala on kasvanut. Vantaalla on asetettu tavoitteeksi perustaa viisi luonnonsuojelualueita vuosittain vuoteen 2030 mennessä, jolloin kaikki yleiskaavan luonnonsuojelualuevaraukset olisi saatu luonnonsuojelulailla rauhoitettua.

[Kuutoskaupunkien ekologisen kestävyysindikaattorit 2024- raportti](#)

Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen alueiden osuus kaupungin pinta-alasta (%)

Lähde: Syke avoin paikkatietoaineisto, luonnonsuojelualueet: valtionomistamat ja yksityisten mailla

Luonnonsuojelualueiden osuudet Vantaalla 2024

6,8 %

kaupungin pinta-alasta

64,5 m²

asukasta kohti

Luontoposiitiivisuustekoja Vantaalla

Vantaalla valmistellaan luontoposiitiivisuustavoitetta vuodelle 2030. Luontoposiitiivisuus tarkoittaa, että kaupungin toiminta tuottaa luonnolle enemmän hyötyä kuin haittaa. Vuonna 2024 hyväksyttiin Luontoposiitiivinen Vantaa 2030 -raportti luontoposiitiivisuustyön lähtökohdaksi. Tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden suunnittelu käynnistettiin.

Lisäksi Vantaa liittyi Luontoviisaat kunnat -verkostoon. Vantaan kaupunginjohtaja yhdessä Suomen yhdeksän muun suurimman kaupungin johtajan kanssa sitoutui luontokadon pysäyttämiseen yhteisessä julkilausumassaan. Vantaa osallistui luontojalanjälkilaskennan pilotoitihankkeeseen yhdessä 12 muun kunnan kanssa.

Vantaalla rauhoitettiin 50 hehtaaria uutta luonnonsuojelualuetta Vaskivuoreen ja Linnanmetsään. Keimolan Isosuon ennallistamistoimenpiteet valmistuivat, ja Myyraksensuon ennallistamisen suunnittelu käynnistyi. Äijänsuon hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä tarkasteltiin ennallistamispotentiaalia. Vantaa sitoutui edistämään uudistavaa viljelyä ja sen monihyötyisyyttä omistamallaan ja vuokraamallaan pelloilla, ensimmäisenä Itämeri-sitoumuksen tehneenä kaupunkina.

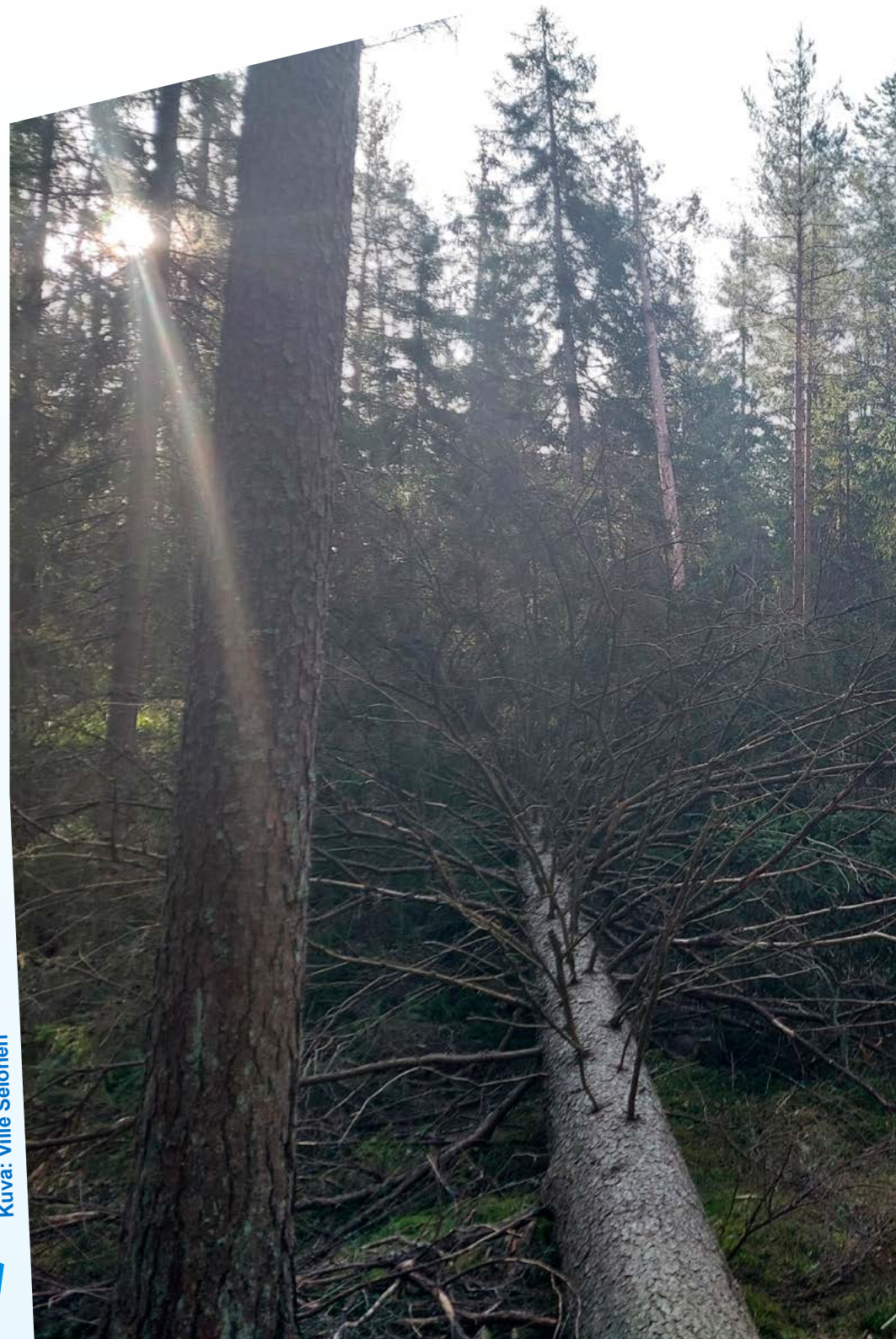
Palokalliosta ensimmäinen ekologisen kompensaation hyvityskohde

Vantaa toteuttaa ensimmäisenä Suomessa ekologista kompensaatiota uuden luonnonsuojelulain mukaisesti. Hyvitys tarkoittaa, että rakentamisen aiheuttama luontohaitta korvataan luonnon monimuotoisuutta edistävillä toimilla toisaalla. Ensimmäinen kompensaatio toteutetaan Itä-Hakkilan Siltaniityssä, jossa metsän kaatamisesta aiheutuva haitta hyvitetään parantamalla Palokallion luonnontilaa. Hyvitysalue on 38 hehtaaria ja sijaitsee Sipoonkorven kansallispuiston ja Palokallion luonnonsuojelualueen välissä.

Palokallion metsä oli metsätalouskäytössä ennen kuin kaupunki osti sen vuonna 2016. Metsätalouskäytössä alueella on tehty hakkuita ja ojituksia, mikä on vähentänyt luonnon monimuotoisuutta. Ennallistamistoimilla pyritään palauttamaan alueen luonnontila muun muassa lisäämällä lahoppuuta. Toimet tehdään vuoden 2025 aikana, ja ne ajoitetaan niin, etteivät ne häiritse lintujen pesimäkautta. Ennallistuminen vie aikaa, vähintään 20–30 vuotta. Alueen kohtelu on jatkossa verrattavissa luonnonsuojelualueeseen.

Palokallion hyvittäminen on Vantaan ja Suomen ensimmäinen kaavoituksen yhteydessä toteutettava ekologinen kompensaatio. Kompensaatiovaatimusta laajennetaan vähitellen kaikkiin Vantaan kaavahankkeisiin. Siltaniityn kompensaation kustannukset jaetaan Vantaan kaupungin ja Senaatti-kiinteistöjen kesken.

Kuva: Ville Selonen

Vuoden 2024 luontoteemana oli niitty

Niittyvuoden toiminta keskittyi Vehkalanmäelle, jossa jatkettiin monipuolisesti niitty-ympäristön hoitotoimenpiteitä. Vantaan ympäristökeskuksen lähiluonto-oppaat järjestivät kymmeniä retkiä, joiden aikana päiväkotij- ja koululaisryhmät tutustuivat niittyihin ja niiden lajistoon. Niittyteema oli myös mukana muutamilla pääkaupunkiseudun luontoretkien Vantaan retkitapahtumissa. Lastenkulttuuri järjesti Lastenkulttuurikeskus Pyykkityvassa niittyaiheisia huovutus- ja keramiikkapajoja.

Elokuussa 2024 avattiin Vehkalanmäellä juhlallisina menoin uusi luontopolku, joka kiertää noin 600 metrin matkan kunnostetussa ja hoidetussa niitty-ympäristössä. Alueen niittyluonto on jo nyt huomattavan monipuolinen. Hoitotöiden aloittamisen jälkeen Vehkalanmäeltä on tunnistettu noin 200 putkilokasvilajia. Rikas kasvilajisto luo perustan runsaalle hyönteislajistolle. Vuoteen 2024 mennessä Vehkalanmäeltä on esimerkiksi tavattu viitisenkymmentä päiväperhoslajia, joka on Vantaan mittakaavassa huomattavan korkea määrä.

Lähiluonto-oppaiden

tilaisuuksiin osallistuneet henkilöt 2024

luontoretket

1 047

jättipalsamitalkoot

13

hyönteistyöpajat:

13

Itämeritapahtuma

25

Crowdsorsa-mobiilipelin avulla torjuttiin vieraskasvilajeja

Vantaalla otettiin kesällä 2024 kokeiluun Crowdsorsa-mobiilipeli, jonka avulla haluttiin lisätä tietoa haitallisista vieraslajeista ja innostaa asukkaita kitkemään vieraskasvilajeja. Kitkennästä palkittiin pienillä rahasummilla. Pelialueet rajattiin Vantaalla Kuusijärvelle, Tammistoon ja Myyrmäkeen. Torjuttaviksi kasveiksi valittiin lupiini ja jättipalsami. Pelissä torjunta tehtiin samoissa kohteissa kaksi kertaa. Palautteen perusteella asukkaat innostuivat pelistä ja osallistujia oli yhteensä 50 henkilöä tai tiimiä. Suurin osa osallistujista oli teini-ikäisiä. Torjuttua pinta-alaa kertyi yhteensä 6330 m², joka koostui yhteensä 206 esiintymästä.

Mobiilipelistä saatiin hyviä kokemuksia, ja se täydensi osaltaan kaupungin ja asukkaiden muuta työtä vieraslajien torjumiseksi. Vieraslajeja torjuttiin kesällä 2024 myös kahden Vantaan kokopäiväisen kesätyöntekijän voimin, minkä lisäksi asukkaille järjestettiin talkoita vieraslajien kitkemiseksi. Asukkaita myös kannustettiin itsenäiseen vieraslajien kitkemiseen kesän Soolotalkoot-kampanjan puitteissa.

Kuva: Taru Metsä

Vantaan Itämerihaasteen tavoitteet päivitettiin

Vantaa on päivittänyt Itämerihaasteen toimenpiteet kaudelle 2024–2028. Itämerihaaste on Turun ja Helsingin käynnistämä verkosto, jossa on mukana jo 330 organisaatiota. Vantaan kaupunki on osallistunut haasteeseen vuodesta 2007.

Kaudella 2024–2028 Vantaa sitoutuu edistämään uudistavaa peltoviljelyä omistamallaan pelloilla. Päivitetty hulevesiohjelma huomioidaan kaupungin toiminnassa; toteutuksessa ovat esimerkiksi Haxberginhaan hulevesialtaat sekä Metsopuiston hulevesirakenteet. Vantaalla noudatetaan vuonna 2024 käyttöön otettua pääkaupunkiseudun työmaavesiohjetta. Kaupungin purotalkkaritoiminta ja lähiluonto-opastointia jatkuvat uudella kaudella virtavesiteemalla. Vantaa osallistuu edelleen Pidä Saaristo Siistinä ry:n viestintäkampanjaan ”Mahanpuruja muovista”.

Lisäksi Vantaa jatkaa Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen toiminnassa ja on Uudenmaan ympäristökasvatuksen ja -tietoisuuden edistämisyhdistyksen (Välke) puheenjohtajana vuosina 2024–2025. Vuonna 2025 ympäristökeskuksessa toteutetaan myös ELY-keskuksen rahoittama Ympäristökasvatuksesta virtaa vesiensuojeluun -hanke. Hankkeessa edistetään purojen suojelua ja niistä tiedottamista.

Kuva: Sinikka Rantalainen

Purotalkkarit edistävät virtavesien elinvoimaisuutta

Vantaan kaupunki on työllistänyt kaksi purotalkkaria jo vuodesta 2016 lähtien. Kesätyöntekijöinä työskentelevien purotalkkareiden tehtäväkenttä on laaja. He huolehtivat Vantaan puroista muun muassa siivoamalla purouomista jätteitä, poistamalla vieraslajeja, raivaamalla tukoksia, kunnostamalla taimenten lisääntymisalueita ja järjestämällä kunnostustalkoita.

Purotalkkareiden toimintaa pystyy seuraamaan heidän suosituilta Vantaan Purotalkkarit Instagram- ja Facebook-tileiltään tai tutustumalla kaupungin kotisivuilla julkaistuihin purotalkkariraportteihin.

Asukkailta purotalkkarit saavat jatkuvasti positiivista palautetta, sillä he tekevät työtä, joka muuten jäisi tekemättä. Purotalkkaritoiminta onkin leviämässä myös naapurikuntiin.

Purotalkkaritoiminnassa

puroista siivottiin jätettä

7 000 l

talkoissa kitkettiin
jättipalsamia

3 810 l

huollettiin taimenen
kutusoraikkoa

37 kpl

purettiin rytöpatoja

23 kpl

Kuva: Aliisa Alatossava

Katupuuryhmä on työstänyt linjauksia, ohjeita ja hinnaston katupuille

Vantaalla on vuoden ajan toiminut katupuuryhmä, joka edistää katupuiden lisäämistä tukemalla niiden hyvinvointia. Tavoitteena on turvata katupuiden kasvuolosuhteet siten, että tulevaisuudessa Vantaalla puut saavat kasvaa pitkäikäisiksi, toisten puiden tai muun kerroksellisen kasvillisuuden kanssa, puusto on monilajista ja elinvoimaista ja pystytään hillitsemään lämpösaarekeilmiötä puiden tuomalla varjostuksella. Ensimmäiseksi ryhmä täydentää suunnitteluohjeistusta kaupunkitilaohjeeseen sekä koostaa katupuulinjauksen ja katupuiden vauriohinnaston päätöksentekoon kevään 2025 aikana.

Katupuut tarjoavat monenlaisia elinolosuhteita parantavia ekosysteemipalveluita. Erityisen tärkeitä katupuut ovat ilmastonmuutoksen hidastamisessa ja siihen sopeutumisessa.

Uusien periaatteiden sekä istutus- ja hoito-ohjeiden myötä kaduille muodostuu runsaampi ja rennompi ilme. Keskeistä on olemassa olevan kasvillisuuden ja maaperän säilyttäminen, kasvipeitteinen ja vettä läpäisevä maanpinta sekä monikerroksinen kasvillisuus. Tilaa annetaan myös aiempaa enemmän niityille, hulevesiä käsittelevälle kasvillisuudelle sekä kierrätyskasvualustoille ja lahopuille. Ohjeistusta testataan käynnissä olevissa suunnitteluhankkeissa.

Lisätietoa: kaupunkitilaohje.vantaa.fi

Kuva: Satu Onnela

Hyviä tuloksia luonnonmukaisista hulevesiratkaisuista

Vantaan luonnonmukaiset hulevesirakenteet auttavat hallitsemaan hulevesiä ja vähentämään niiden haittoja kaupunkiympäristössä. Viheralueiden painanteiden ja katujen biosuodattimien toimivuutta Meiramitiellä ja Tikkurilantiellä on seurattu säännöllisesti, ja tulokset ovat olleet positiivisia. Viherpainanteet ovat osoittautuneet tehokkaiksi hulevesien viivyttäjinä, mikä on parantanut veden laatua vastaanottavissa vesistöissä ja vähentänyt tulvariskiä tiiviisti rakennetussa kaupungissa.

Luonnonmukaiset viivytys- ja laskeutusaltaat Haxberginhaan puistossa ja Kormuniitynojan varrella ovat osoittautuneet erityisen hyödyllisiksi ilmastonmuutoksen voimistamisen rankkasateiden aikana. Ne ovat vähentäneet hulevesien virtaamia, ja laskeutusaltaat ovat pidättäneet epäpuhtauksia ja parantaneet huleveden laatua pienvesistöissä. Luonnonmukaiset hulevesirakenteet ovat myös osoittautuneet kustannustehokkaiksi ratkaisuiksi, jotka vaativat suhteellisen vähän ylläpitoa.

Vuonna 2024 Vantaan kaupungin opiskelijaharjoittelijat kartoittivat hulevesirakenteiden nykytilaa ja kunnossapitotarpeita sekä luontaista kasvillisuutta, joka on menestynyt ja levinnyt hulevesikohteissa. Vuonna 2025 Vantaa on mukana pääkaupunkiseudun tutkimushankkeessa, jossa selvitetään Tikkurilantien biosuodatusalueen, Kartanonkosken Illenpuiston altaan sekä Pellaksenojan kaupunkipuron toimivuutta. Yhteishankkeen seurannan tulokset raportoidaan kahdessa opinnäytetyössä vuonna 2025.

Kuva: Anni Haaparanta

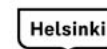
Monihyötyisellä viherrakenteella varaudutaan ja sopeudutaan ilmastonmuutokseen

Vantaa on mukana Viherrakenteen arviointi ja vahvistaminen kaupunkien maankäytön suunnittelussa (ARVO) -hankkeessa, jonka tavoitteena on säilyttää ja vahvistaa viherrakennetta tiiviisti rakennetuissa kaupungeissa ilmastonmuutokseen varautumiseksi ja sopeutumiseksi.

Hankkeessa kehitetään viherrakenteen suunnittelun työkalu, alueellinen viherkerroin, joka soveltuu ekosysteemipalveluiden ja luonnon monimuotoisuuden laadun ja määrän sekä niissä tapahtuvan muutoksen arviointiin. Laskenta perustuu alueen luontotyyppien tunnistamiseen. Rakennetun ympäristön luontotyyppiluokittelu on kehitetty ARVO- ja BOOST-hankkeiden sekä kaupunkiluonnon asiantuntijoiden yhteistyönä. Maankäytön suunnittelun työkalua kehitetään pilotoimalla sitä hanke- ja liitännäispartnerikaupunkien pilottialueilla.

Hankkeessa on laadittu nykytilakatsaus viherrakenteen huomioimisesta maankäytön suunnittelussa. Katsauksessa tunnistettiin yhdeksän viherrakenteen suunnittelun pullonkaulaa. Hankkeen aikana laaditaan viherrakenteen vahvistamisen kansalliset suositukset.

Hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun. ARVO-hankkeen toteuttavat Vantaan, Helsingin ja Espoon kaupungit, Aalto-yliopisto ja Green Building Council Finland. Hanke saa rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta.

VASTUULLINEN VANTAA

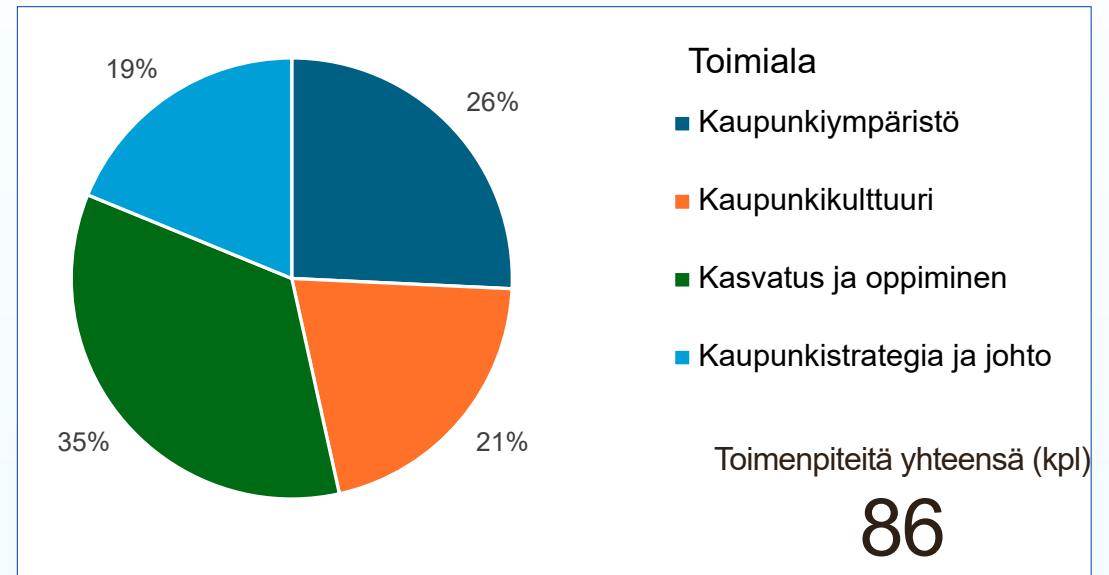

Vantaan ilmastotavoitteisiin pääseminen edellyttää, että kaupungin asukkaat, yritykset ja yhteisöt toimivat vastuullisesti.

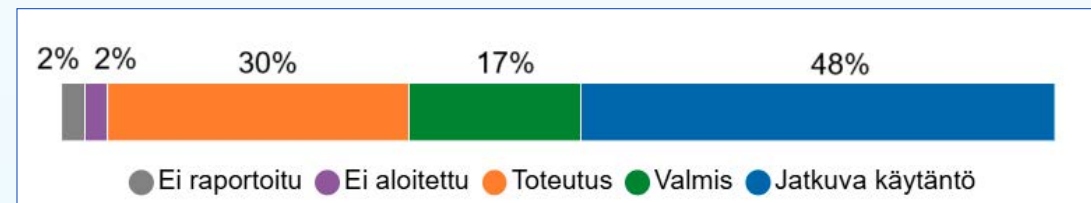
Tässä kaupunkiorganisaatio voi toimia esimerkkinä, mahdollistajana, viestinviejänä sekä tuomalla esiin uusia tapoja toimia.

Viestinnällä ja vuoropuhelulla lisätään ilmastotoimien hyväksyttävyyttä ja avoimuutta.

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Toimenpiteiden eteneminen raportointijaksolla:

- 🌐 Green dealien avulla on edistetty **ympäristövastuullisia hankintoja**. Haitallisten aineiden vähentäminen päiväkotiympäristön hankinnoissa -green deal -sopimuksen tavoitteet on huomioitu laajemmin useammassa hankinnassa. Myös päästöttömien työmaiden green deal on edistänyt vastuullisia hankintoja omilla työmailla ja urakoissa.
- 🌐 **Hankintojen strategisten tavoitteiden** ja linjausten käsittely on kesken, ja on sovittu, että ne siirretään uuden kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Kaikissa hankintojen toteuttamisissa kilpailutettavissa sopimuksissa huomioidaan ympäristövastuullisuus ja sosiaaliset näkökulmat.
- 🌐 Vaikuttavimpien **hankintojen elinkaarilaskennasta** on tehty selvitys, jonka perusteella tällä hetkellä ei ole resursseja toteuttaa varsinaista laskentakokonaisuutta. Elinkaariajattelua edistetään hankinnan ja muun organisaation koulutuksissa.
- 🌐 Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa otettiin lukuvuoden 2024 alussa käyttöön **kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteet**. Lähiluontoa käytetään päiväkotien ja koulujen oppimisympäristönä.
- 🌐 Aikuisopistolla **lähiluontoa oppimisympäristönä** on käytetty esimerkiksi kuvataiteissa, puutarha- ja retkeilykurseilla sekä sienestyskurseilla. Lisäksi on järjestetty muutama pihatapahtuma.
- 🌐 Kaupungin esihenkilöille sekä asiantuntijoille suunnattu **vastuullisuuskoulutus** on pilotointivaiheessa.
- 🌐 **Ruuan ympäristövaikutuksien** vähentämiseksi Yhteinen pöytä jatkaa toimintaansa. Vuonna 2022–2023 laskettiin Yhteinen pöytä -terminaalin hiilijalanjälki Syklin opiskelijan avustuksella. Jalanjälki muuttui hiilikädenjäljeksi. Myös raportointia kehitettiin uuden toiminnanohjausjärjestelmän avulla. Toimenpiteiden toteuttaminen on aloitettu. Lisäksi viestintää ja ohjeistusta verkoston jäsenille lisättiin.
- 🌐 **Reilun kaupan tuotteiden** hankinta on vähentynyt, koska banaaneja ei ostettu enää kouluille.
- 🌐 **Kouluruokailun** ympäristövaikutuksia pienennetään ja maistuvuutta parannetaan yhteistyössä ateriapalveluntuottajien kanssa. Yhteistyötä on tehty myös muiden suurten kaupunkien kanssa esimerkiksi hiilijalanjälkilaskennan käyttöön saamiseksi. Palveluntuottajien kanssa tehdään yhteistyötä ja seurataan hävikin määrää.
- 🌐 **Ilmastoyhteistyö yritysten ja oppilaitosten kanssa** painottuu eri hankkeiden ja klusteritoiminnan yhteyteen sekä viestintään. Business Vantaa -uutiskirjeeseen tarjotaan aiheita.
- 🌐 Kaupunkikonsernin kaikkien **suurten yhtiöiden vastuullisuustavoitteet** pohjautuvat yhtiöiden vastuullisuusohjelmiin. Lisäksi tavoitteissa on huomioitu kaupunkistrategiset päämäärät, kuten resurssiviisaus ja hiilineutraalisuustavoitteet, sekä SDG-viitekehys. Valtaosa kaupungin yhtiöille vuodelle 2024 asetetuista vastuullisuustavoitteista saavutettiin.
- 🌐 Vantaa osallistuu Ei ylikulutusta -hankkeeseen, jossa kehitetään keinoja lisätä tietoisuutta kestävästä valinnoista. Tavoitteena on synnyttää **uusia jakamistalouden toimintamalleja** esimerkiksi tuunaustyöpajoissa ja liikuntavälineiden lainaamisessa.

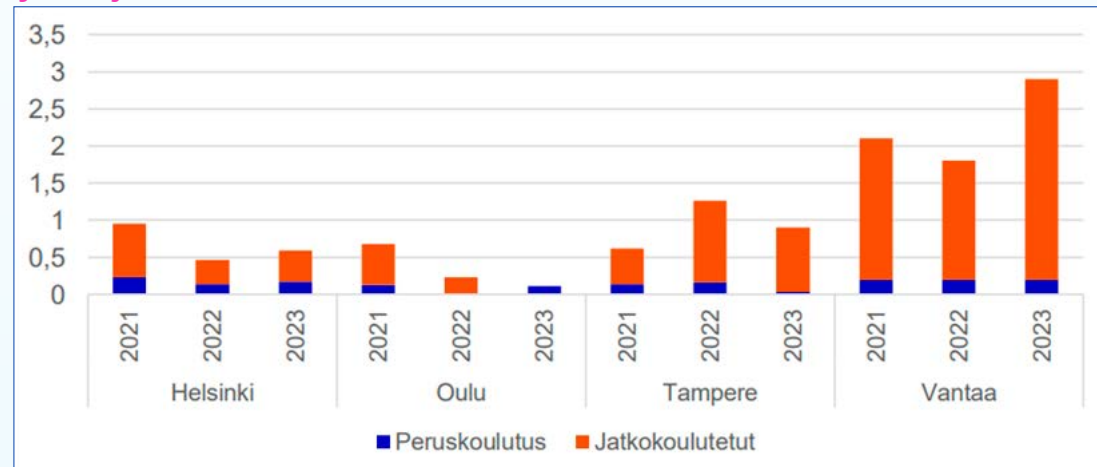
Miten vuosittain koulutettujen ekotukihenkilöiden määrä on kehittynyt Vantaalla verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin?

Kuutoskaupunkien yhteisraportin mukaan Vantaalla ekotukihenkilöitä on viime vuosina jatkokoulutettu runsaasti. Vuonna 2023 Vantaalla jatkokoulutettiin 2,7 ekotukihenkilöä 100 kunnan vakityöntekijää kohden, mikä on reilusti enemmän kuin muissa kunnissa.

Ekotuki on toimintamalli ympäristöasioiden huomioimiseksi työpaikoilla. Toiminnan kulmakivenä on kouluttaa työyhteisöihin nimitettyjä ekotukihenkilöitä, jotka töidensä ohella edistävät ympäristön kannalta kestäviä toimintatapoja ja lisäävät ympäristötietoisuutta työyhteisössä. Indikaattori kuvaa kaupunkien vuosittain kouluttamien ekotukihenkilöiden määrää 100 kaupungin vakituista työntekijää kohti.

[Kuutoskaupunkien ekologisen kestävyysindikaattorit 2024- raportti](#)

Vuosittain koulutettujen ekotukihenkilöiden määrä per 100 kaupungin vakituista työntekijää

Lähde: Kaupunkien seuranta ekotukihenkilöistä

Vantaan kestävän tulevaisuuden osaamisen tavoitteet jalkautuivat kouluihin

Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa otettiin lukuvuoden 2024 alussa käyttöön kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteet (ketu). Tavoitteissa kuvataan ympäristön kannalta kestävän kasvatuksen periaatteet Vantaan opetussuunnitelmaan ja resurssiviisauden tiekarttaan pohjaten.

Tavoitteiden jalkauttamiseen valjastettiin koulujen johdon lisäksi ekopedagogit (entiset ekotukihenkilöt) ja kestävän tulevaisuuden tutorit eli teeman kaupunkitasoiset kehittäjäopettajat. Ekopedagogeille järjestettiin neljä kokopäivän koulutusta osaamistavoitteiden teemoista. Syksyllä koulutettiin myös muuta henkilöstöä avoimissa osaamistavoitekoulutuksissa. Näiden lisäksi lukuvuoden aikana ketu-tutorit ovat kiertäneet auttamassa kouluja ketu-tavoitteiden käyttöönotossa. Nyt kaikissa vantaalaisissa kouluissa on osaamistavoitetyö lähtenyt käyntiin.

Ketu-tutoreiden vaikutus ei ole jäänyt vain Suomeen, sillä he kävivät esittelemässä Vantaan mallia myös Norjan Lofoteilla Svolværissa Erasmus-kurssilla. Matka Lofoteille taittui ilmastoystävällisesti maata pitkin junalla ja bussilla, mikä herätti innostusta muissa kurssilaisissa.

Kuva: Laura Merenvainio

Ilmastovastuullisen toiminnan opiskelua ammatillisessa koulutuksessa

Ammatillisissa opinnoissa valinnaisena tutkinnon osana on 15 osaamispisteen kokoinen Ilmastovastuullinen toiminta, joka on tavoitteena ottaa käyttöön kaikilla opiskelualoilla Vantaan ammattiopisto Variassa. Kokemuksia on jo useilta opiskelualoilta, esimerkiksi Ravintola- ja catering-alalla opintokokonaisuutta kehitettiin yhdessä työelämän kanssa. Mukana oli Vantin, Fazerin, Compass Groupin ja HOK-Elannon edustajia sekä Varian opiskelijoita ja Vantaan kaupungin ympäristöasiantuntijoita. Opintokokonaisuus suunniteltiin erittäin käytännönläheiseksi, jotta se palvelee sekä opiskelijaa että työpaikkaa, jossa opinto tehdään. Tutkinnon osassa opiskelijat voivat esimerkiksi suunnitella ja toteuttaa ilmastovastuullisia ruokakokonaisuuksia ja viestiä niistä asiakkaille.

<https://varia.vantaa.fi/fi/blogit/digivaria/ilmastovastuullisuutta-ja-palveluiden-tuotteistamista-ravintola-ja-catering-alan-verkkokoulutuksena>

Matkailualan opiskelijat taas osallistuivat Erasmus-opintomatkalle Saarenmaalle osana Ilmastovastuullisen toiminnan opiskelua. Saarenmaa on saanut Green Destination Gold -palkinnon vuonna 2023. Matkan aikana tutustuttiin kestävän matkailun käytäntöihin ja yrityksiin. Opiskelijat myös esittelivät Suomen kestävän matkailun ohjelmia. Matka Viroon tehtiin maata pitkin ja majoitus oli ympäristöystävällisissä kohteissa.

<https://varia.vantaa.fi/fi/blogit/varia/matkailualan-kansainvalinen-luokka-opintomatalla-saaremaalla>

Kuva: Jaana Räisänen

Varhaiskasvattajat ruokakasvattamassa

Vantaan varhaiskasvatuksen ympäristökasvatustyötä vahvistetaan ympäristökasvatuksen työkorkeilla. Jokainen toimintayksikkö valitsee omaan kehittämiseen sopivat työkorkeista ja työstävät niitä itselleen tarpeellisen ajan. Vuonna 2024 noin neljäkymmentä prosenttia työkorkeja työstäneistä yksiköistä toimi ruokakasvatuksen parissa.

Ympäristövastuullisen ruokakasvatuksen tarkoituksena on tutustuttaa lapset monipuolisiin makuihin sekä kasvisten ja ilmastoystävällisten ruokien maailmaan. Käytännössä tämä toteutuu kasvattajien positiivisena ruokapuheena, erilaisina maisteluina ja lasta kannustamalla. Hyväksi kannustustavaksi on todettu muun muassa, että ryhmän ilmastoagentti, eli joku ryhmän lapsista, kertoo muille, mitä ruokaa on tarjolla, ja kannustaa kaikkia maistamaan kasvisruokaa. Myös aikuisen esimerkki on tärkeä. Lisäksi ruokahävikkiin kiinnitetään huomiota. Tämän pienentämiseksi esimerkiksi ruokailijamäärät ilmoitetaan keittiöön ja lapsia opetetaan ottamaan ruokaa nälän tunteen mukaan.

Kuva: Anna Groth

Lautashävikki tehtiin näkyväksi biovaaoilla

Vantaalaisten kulutusperusteisesta hiilijalanjäljestä noin neljännes syntyy ruokailusta, ja sitäkin osuutta on syytä pienentää monin keinoin. Vuoden 2025 alussa kaikkiin Vantaan lukioihin ja Ammattiopisto Varian toimipisteisiin hankittiin lautashävikkiä mittaavat vaa'at astianpalautuslinjastoihin. Vaaka näyttää kullekin lautaselta ruokaa bioastiaan kaapivalle oman hävikin määrän ja painon mukaan surullista tai hymyilevämpää hymiötä. Vaaka näyttää myös edellisen viikon hävikin kokonaismäärän kiloissa, mikä auttaa hahmottamaan, kuinka paljon hävikkiä kokonaisuudessaan syntyy. Näiden lukujen tarkoituksena on havainnollistaa hävikin määrää ja saada opiskelijat ja opettajat kiinnittämään huomiota omiin lautaseen täyttövalintoihinsa.

Vaa'at ovat olleet käytössä vasta tovin, joten kattavaa tilastoa vaikutuksista ei ole vielä saatavilla. Sen verran on kuitenkin havaittu, että ainakin henkilökunnan keskuudessa lautashävikin määrä on herättänyt huomiota, ja ruokahävikki on ollut enemmän henkilökunnan ja opiskelijoiden puheissa sekä opinsisällöissä: [Food waste – A Call for Responsibility -video](#)

VASTUULLINEN
VARIA

Älä heitä ruokaa hukkaan!

Ota lautasellesi vain se määrä, mitä syöt.

Ruokaloissamme on nyt käytössä BIOVAAKA, joka mittaa ruokahävikkiä.

- Hymiö kertoo pois heittämäsi ruuan määrän.
- Mitä iloisempi hymiö, sen parempi.
- Paras, jos ei hymiötä ollenkaan – silloin ei ruokahävikkiä

Vantaan ympäristöohjelma

1/2025 Varian ympäristöryhmä

Hävikkiruuan hyödyntäminen jatkuu Yhteisen pöydän toiminnalla

Yhteisen pöydän ruoka-avun jakajia on noin 80 eri puolilla Vantaata järjestöissä, seurakunnissa ja kaupungin toimipisteissä. Yhteisestä pöydästä ja sen verkostosta hyötyy yli 5000 vantaalaista joka viikko. Vuonna 2025 juhlitaan Yhteisen pöydän kymmenvuotista taivalta. Toiminta on vakinaistunut vuosien aikana, ja aloittaessaan Yhteinen pöytä on ollut edelläkävijä kaupunkitason toimijana.

Ekokompassin Yhteinen pöytä sai vuonna 2024, ja siihen asetettuja tavoitteita työstetään kolmivuotiskaudella. Tavoitteista on jo saatu valmiiksi kirkkaan kalvomuovin kierrätys yhteistyössä lahjoittajayrityksen kanssa. Vuonna 2024 myös pilotoitiin kouluruuan hyötykäyttöä, ja toiminta vakinaistettiin vuoden 2025 alusta.

Vantaan Yhteisen pöydän terminaalin saama

hävikkimäärä

680 000 kg

2024

5 000

ruoka-annosta / viikko

Kuva: Anna Groth

Ympäristövastuu teemana kaupungin museopalveluissa

Museopalveluissa ympäristövastuullisuus näkyi vuonna 2024 ja alkuvuonna 2025 näyttelyiden teemoissa. Vantaan Taidemuseo Artsin näyttely ”Yhteenkietoutuneet maailmat” johdatti tutkimusmatkalle luontoon ja meihin itseemme. Miten vaalia luontoa meissä ja ympäristössämme? Näyttelyn taideteokset tarkastelivat luontoa sulautumisen, ihmetyksen, katoamisen ja seikkailun kautta.

Vantaan kaupunginmuseon ”Ikikallion tarinoita” -näyttelyssä kestävä elämäntavan ja ympäristövastuullisuuden teemaa sivuttiin päiväkodeille ja koululaisille järjestetyillä opastuksilla ja työpajoissa. Näyttelyn teemallinen aikajana viimeisestä jääkaudesta, ensimmäisistä kotiseutomme ihmisistä kivikaudella ja heidän luontosuhteestaan vertautui keskusteluissa nykyihmisen toimintatapoihin.

Vantaa50-juhlavuoden näyttelyn ”Hyvä, parempi, Vantaa” teemoissa käsiteltiin kaupungin rakentumista, aluerakentamiskohteiden suunnittelua ja mahdollisimman hyvän asumisen ja terveyden yhteisvaikutuksen toteutumista sekä 1990-luvun luonto- ja kierrätystietoisuuden kasvua kierrätyskeskuksen synnyn ja kirpputorien yleistymisen myötä. Vantaan kaupunginmuseon näyttelyn osana oli myös autenttinen ysärin kirpputori, jossa saattoi tehdä ostoksia. Tämä toteutettiin yhteistyössä Kierrätyskeskuksen kanssa.

Lisäksi molempien museoiden työpajoissa hyödynnettiin varastosta valmiiksi löytyneitä materiaaleja. Lisämateriaaleja on hankittu harkiten ja pääosin Kierrätyskeskuksesta.

Kuva: Pekka J. Heiskanen

Vantaa kannusti fiksuihin rengasvalintoihin

Syksyllä 2024 Vantaa osallistui Helsingin kaupungin kampanjaan, joka kannusti pääkaupunkiseudun autoilijoita pohtimaan talvirengasvalintojaan myös ympäristön näkökulmasta. Tutkimusten mukaan kitkarenkaat vähentävät sekä katupölyn muodostumista että melua.

Ympäristösyistä myös Vantaan kaupungin kevyissä ajoneuvoissa, eli henkilö- ja pakettiautoissa, luovutaan lähivuosina kokonaan nastarenkaiden käytöstä. Vuoden 2021 keväästä lähtien kaikkiin uusiin ajoneuvoihin on valittu kitkarenkaat, ja myös vanhoissa ajoneuvoissa siirrytään kitkarenkaisiin sitä mukaa, kun niiden talvirenkaat joudutaan uusimaan. Vantaan kaupungilla on tällä hetkellä käytössä noin 350 henkilö- ja pakettiautoa.

Katupölyä pyritään Vantaalla vähentämään myös vähentämällä kaduilla liikkuvien autojen määrää edistämällä kestävää liikkumista jalan, pyöräillen ja joukkoliikenteellä. Tavoitteena on ilmanlaadun parantamisen lisäksi liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen.

Kitkarenkaat autoissa talvikausina Myyrmannissa

28,6 %

2023–2024

30,3 %

2024–2025

Kuva: Kimmo Kosonen

Laitteiden kunnostusta yhteistyöllä

Koulujen ja päiväkotien digilaitteiden kierrätystä on kehitetty pitkään, ja nyt on saatu luotua kaupungin sisäinen yhteistyö, jolla laitteiden käyttöikää pidennetään ja uusien laitteiden hankintatarpeita vähennetään.

Oppijoilla on pääsääntöisesti käytössä Chromebookkeja, joita käytetään niin kauan kuin laitteisiin saa Googlen päivitykset. Vuosittain rikkoutuu satoja laitteita, jotka normaalisti menevät poistoon, mutta koulut voivat itsenäisesti korjata laitteita esimerkiksi valinnaisaineissa, kerhoissa tai kaupunkitasoisissa korjauspajoissa.

Laitteista korjataan laajasti erilaisia rikki menneitä osia, kuten näppäimistö ja verkkokortti. Yhdistämällä kaksi eri tavalla rikkoutunutta laitetta voidaan vähentää poistoon meneviä laitteita. Viimeisimpänä kunnostustoimintaan on liittynyt mukaan myös Varian logistiikka-alan opiskelijat, jotka huolehtivat laitteiden siirtämisestä kohteesta huoltoon ja takaisin. Tämä on helpottanut erityisesti päiväkotien laitteiden huoltamista.

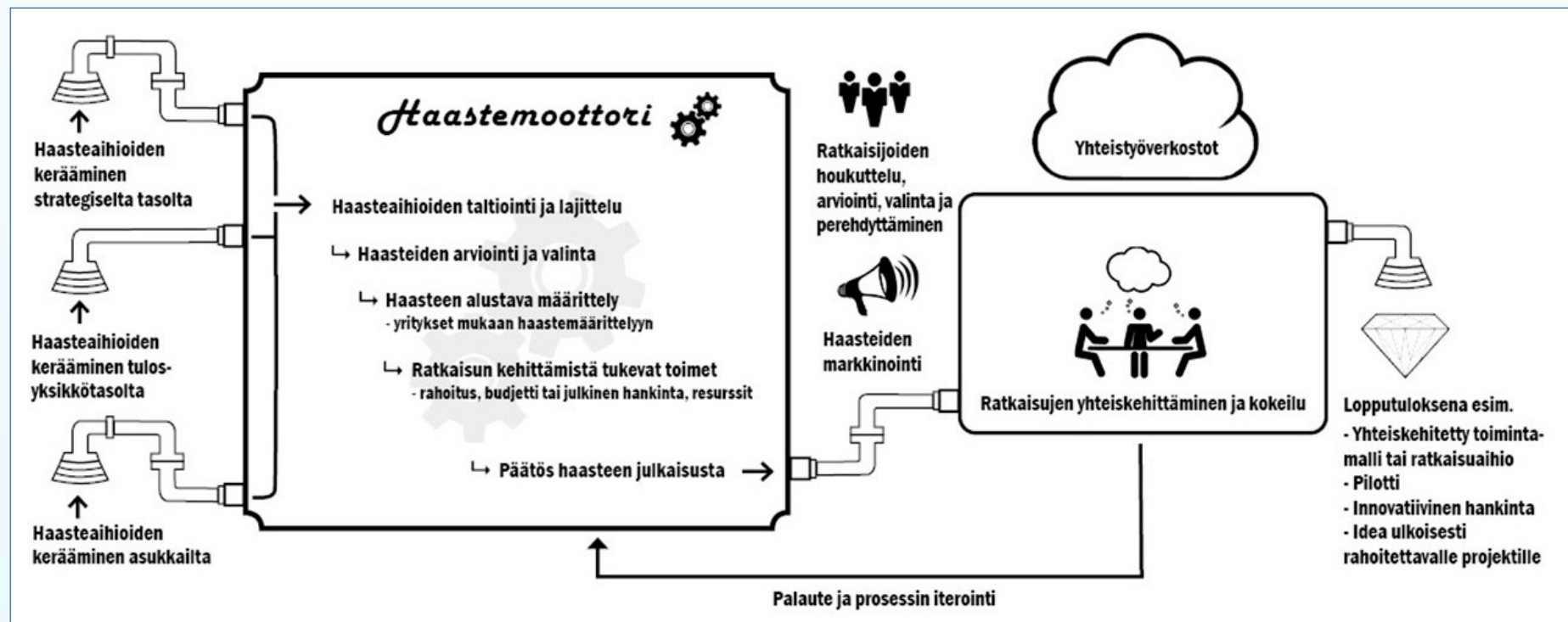
Haastemoottori: Yhteistyöllä kohti kestäväää Vantaata

Vantaan ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttaminen vaatii uusia toimintatapoja, innovaatioita ja laajaa yhteistyötä. Vantaa yhdessä Espoon kaupungin kanssa vastaa tähän tarpeeseen Haastemoottori-hankkeen kautta. Se on systemaattinen toimintamalli, joka vauhdittaa uusien, kestävien ratkaisujen löytämistä ja käyttöönottoa osana kaupungin jokapäiväistä toimintaa.

Haastemoottori on prosessi, joka kerää yhteen kaupungin eri toimintojen, henkilöstön, asukkaiden ja yritysten tunnistamia

kehityskohteita ja haasteita. Se ei ole vain yksittäinen projekti, vaan jatkuva moottori innovaatioille ja parannuksille. Tunnistetut haasteaihiot muotoillaan ja arvioidaan, ja parhaisiin tartutaan yhteiskehittämisen kautta.

Pääkaupunkiseudun Haastemoottori-hanke on kolmivuotinen, ja sen päätoteuttaja on Espoon kaupunki ja osatoteuttaja Vantaan kaupunki. Yhteistyötä tehdään Helsingin kaupungin, VTT:n, Aalto-yliopiston sekä erilaisten yritysten ja yritysklustereiden kanssa. Hanke päättyy vuonna 2026.

Kohti vastuullista kaupunkiympäristön rakentamista avoimen innovaation keinoin

Projektin avulla Vantaa tukee vastuullisen rakentamisen tavoitteita ja edistää yritysten innovaatiokehittämistä. Hanke tarjoaa kaupunkiympäristön alustaksi yrityksille, jotka tarjoavat pilottivalmiita ratkaisuja (tuotteita tai palveluita) rakennetun ympäristön kokonaisuudessa, erityisesti liittyen kiertotalouteen, vähähiiliseen rakentamiseen, luonnon monimuotoisuuteen ja kaupunkilaisten osallistamiseen.

- Avoimen innovaation tavoitteena on luoda innovaatioista käytäntöjä ja edistää innovaatioita rakennetussa ympäristössä kaupungin, asiantuntijoiden ja TKI-toimijoiden yhteistyönä.
- Luodaan innovatiivisten kokeilujen ja hankintojen yhteiskehittämisen systemaattiset toimintamallit.
- Keskitytään rakennetun kaupunkiympäristön kiertotalouteen, vähähiiliseen rakentamiseen, energiatehokkuuteen, luonnon monimuotoisuuteen ja kaupunkilaisten osallistamiseen.
- Pilotoidaan TKI-toimijoiden tuomia ratkaisuja kaupungin tunnistamissa haasteissa rakennetussa ympäristössä.

Uusia innovaatioita ja yhteiskehittämisen malleja tarvitaan rakennusalan kehittämisessä ja hiilineutraalin tulevaisuuden rakentamisessa.

Kuva: Joose Zanasi

HIILINIELUT JA KOMPENSAATIO

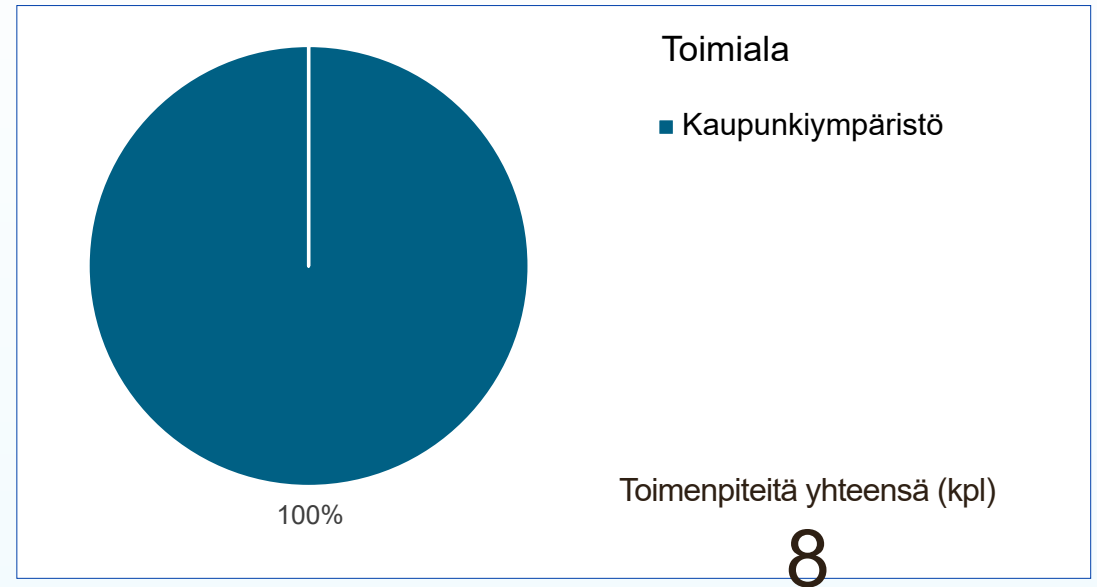

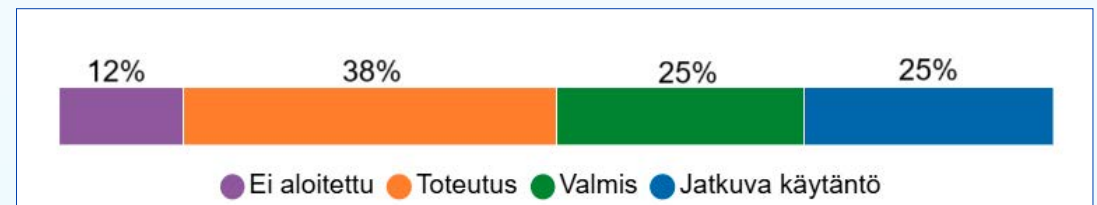
Hiilineutraalius tarkoittaa, että alueellisesti Vantaalla kasvihuonekaasupäästötase on nolla. Vantaan hiilineutraaliustavoitteessa päästöjä on vähennetty vähintään 80 prosenttia vuonna 2030 verrattuna vuoteen 1990. Loput 20 prosenttia voidaan sitoa kasvillisuuteen, maaperään ja puurakentamiseen tai kompensoida päästövähennystoimia muualla.

Hiilikädenjäljen huomioiminen on myös noussut esille. Mikäli päästövähennyksissä ylitetään 80 prosentin osuus, vähentää se tarvetta hankkia kompensatioita.

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Toimenpiteiden eteneminen raportointijaksolla:

- 🌐 Kaupunki on mukana vuoden 2025 aikana tehtävässä pääkaupunkiseudun kasvillisuuden ja maaperän **hiilinielujen ja -varastojen selvitystyössä**.
- 🌐 **Vihertehokkuustyökalun** kehittäminen tonttien hiilensidonnan lisäämiseksi ei vielä ole alkanut. Kehitystyö käynnistyy, kun tänä vuonna päättyvän Viherrakenteen arviointi ja vahvistaminen kaupunkien maankäytön suunnittelussa (ARVO) -hankkeen tulokset valmistuvat. Samalla selvitetään muissa kaupungeissa tehty vihertehokkuustyökalun kehitystyö.
- 🌐 **Hiilensidonta** huomioidaan kaupungin metsänhoidossa. Kaupungin metsien puusto on varttunutta, vanhoja puita ja metsiä säilytetään. Metsiä kehitetään sekapuustoisina ja jatkuvapeitteisinä, mikä on tärkeää myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta. Luontaisia taimia suositaan. Jos metsiin syntyy aukkoja esimerkiksi huonokuntoisten puiden poistamisen seurauksena, uusien puiden syntymistä nopeutetaan tarvittaessa taimien istuttamisella. Metsänhoidossa ei tehdä maanmuokkauksia tai ojituksia.
- 🌐 Kaupunki edistää uudistavaa viljelyä ja sen monihyötyisyyttä pelloillaan osallistumalla tutkimukseen sekä jalkauttamalla tutkimustietoa. Kaupunki viestii Carbon Action -yhteistyöstä ja uudistavasta viljelystä omissa verkostoissaan sekä toimii esimerkkinä muille kaupungeille ja kunnille.
- 🌐 Kaupungissa jatketaan keskustelua **omien suorien päästöjen**, kuten lentopäästöjen, kompensatiokeinoista.
- 🌐 Kaupunki seuraa muiden kaupunkien **kompensaatiomahdollisuuksien** kehitystä ja on kuullut kompensatiopalveluita tarjoavien yritysten esityksiä.

Hiilinielujen laskentamenetelmää kehitetään

Kuntien ilmastotoimien suunnittelussa, päätöksenteossa ja seurannassa on tärkeää ymmärtää, kuinka paljon hiiltä on varastoitunut ympäristöön ja missä hiilivarastot sijaitsevat. Tähän tietotarpeeseen hiilivarastoista vastattiin vuonna 2020 toteutetussa hankkeessa, jossa mukana oli neljä pääkaupunkiseudun kuntaa: Espoo, Kauniainen, Helsinki ja Vantaa. Nyt laskentamenetelmää halutaan kehittää ja lisätä tietoa ja ymmärrystä pääkaupunkiseudun hiilinieluista, sillä käytettävien aineistojen ja analyysimenetelmien valinta ei ole täysin suoraviivaista. Erilaiset laskentatavat ovat tuottaneet toisistaan huomattavastikin poikkeavia tuloksia. Erityisesti maaperän hiililaskenta on haastavaa.

Vuonna 2025 Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) toteuttaa hankkeen, jonka tuloksena syntyy analyysi ja raportti, joiden avulla on mahdollista tukea kaupunkien konkreettisia ilmastotoimia. Yhteisen ja toistettavan laskentamenetelmän avulla halutaan varmistaa, että pääkaupunkiseudun hiilinieluja ja -varastoja voidaan seurata ja hallita pitkäjänteisesti.

Kuva: Sakari Manninen

YHTEENVETO

Vantaan resurssiviisauden tiekartta tavoitteineen ja niistä johdettuine toimenpiteineen on toiminut hyvin ympäristövastuun edistämiseksi Vantaalla. Vuoden aikana toimenpiteet ja ohjauskeinot ovat suurelta osin systemaattisesti edenneet kohti resurssiviisasta kaupungin kehittämistä, suunnittelua, toteutusta ja kunnossapitoa. Vantaan kaupunkistrategian päivityksen yhteydessä vuonna 2025 myös tiekartta päivitetään, ja toimet, joiden eteneminen ei ole sujunut suunnitellusti, tarkastellaan uudelleen. Samalla ajan tuomat muutokset toimintaympäristössä nostavat uusia painopistealueita tiekarttaan.

Kasvihuonepäästöjen kehitys Vantaalla

Vantaan kasvihuonekaasupäästöt laskivat vuodesta 2023 vuoteen 2024 kuusi prosenttia ja päästöt olivat 790 hiilidioksidiekvivalenttikilotonnia (CO₂-ekv). Sähkönkäytön päästöjen väheneminen veti kokonaispäästöt laskuun, vaikka liikenteen päästöt samalla nousivat, Vantaan päästölaskennan tekee vuosittain Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY).

Päästöjen kehitystä vuoteen 2030 seurataan Vantaalla Päästöbudjetin avulla. Suurimmat haasteet hiilineutraaliustavoitteeseen pääsemiseksi ovat kaukolämmön ja liikenteen päästöjen vähentämisessä. Vantaan Energia on ilmoittanut saavansa kaukolämmöntuotannon päästöt loppumaan hiilidioksidin talteenottojärjestelmän käyttöönoton myötä viimeistään vuonna 2035.

Vantaan kaupunki on omassa toiminnassaan saavuttanut Kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) etujassa. Sähkön kulutus on laskenut ja kaupunki on omassa toiminnassaan luopunut öljylämmityksestä kaikissa merkittävissä kohteissa.

Ilmastomuutos vaikuttaa jo ympäristöömme hillintätoimista huolimatta. Ilmastomuutokseen sopeutuminen aiheuttaa kaupungeissa yhä suuremman haasteen. Keväällä 2025 käynnistyi Kaupunkiympäristön toimialalla selvitys, jossa tarkastellaan sopeutumistoimenpiteiden nykytilaa ja tulevia tarpeita.

Maankäytön ja rakentamisen päästöt

Maankäytön ja rakentamisen päästöt ovat merkittävä osa kaupungin kasvihuonekaasupäästöistä, joskaan niitä ei sisällytetä tällä hetkellä käytössä olevaan HSY:n päästölaskentaan. Päästöjen vähentämisen keinoja on Vantaalla lisätty. Syksyllä 2024 asemakaavoituksessa otettiin kokeilukäyttöön Planect-työkalu, jolla arvioidaan kaavasuunnitelman toteuttamisesta aiheutuvia päästöjä. Jatkosuunnittelussa myös yksittäisen rakennuksen tai infrahankkeen hiilijalanjälki voidaan laskea tarkemmin.

Liikenteen päästöjen väheneminen Vantaalla on haasteellista. Kaupunki on tehnyt runsaasti töitä jalankulun ja pyöräilyn edistämiseksi sekä liikenteen sähköistämisen edistämisessä. Liikenteen päästöjen vähentämiseen kaupunki tarvitsee tukea ylemmiltä hallinnontasoilta.

Kaupunki tekee myös toimitilahankkeissaan hiilijalanjälkilaskentaa, samoin konserniyhtiö VAV ja monet Vantaalla toimivat rakennusyhtiöt. Työ Vantaalle sovellettavien ohjeiden ja rakennusten hiilijalanjäljen tavoitetasojen määrittämiseksi kaupungissa on alkanut. Samalla varaudutaan vuoden 2026 alussa voimaan tulevaan rakentamislain mukaiseen rakennusten hiilijalanjälkisääntelyyn, joka asettaa ylärajat sille, kuinka paljon uudisrakentamisesta saa aiheutua päästöjä. Rakentamisen elinkaaren aikaisia päästöjä vähentää myös rakennusten pitkäikäisyys, muunneltavuus, korjattavuus, purettavuus ja siirrettävyys.

Vuoden 2024 purkuhankkeissa toteutettiin materiaalien uudelleenkäyttöä edistäviä purkukartoituksia Kestävän purkamisen Green deal -sitoumuksen mukaan. Materiaalien uudelleenkäyttö on edistynyt mahdollisuuksien mukaan myös viherinfran ja kadunsuunnittelun yhteydessä. Purkumateriaalien uudelleenkäyttöä, mukaan lukien maamassat, hidastaa kuitenkin jakeluun ja uudelleenkäyttöön ohjaamiseen soveltuvien tietojärjestelmien yleinen puute sekä varastoinnin ja jakeluverkoston kehittymättömyys.

Luonto keskiössä

Ilmastonmuutoksen ohella toinen merkittävä ympäristöhaaste Vantaalla on luonnon monimuotoisuuden vaaliminen. Vantaalla perusrungon monimuotoisuuden säilymisen muodostavat kaupungin ekologinen verkosto ja sen monimuotoisuuden geenivarastot, luonnonsuojelualueet. Kasvavassa ja tiivistyvässä kaupungissa myös kaupunkiluonnon merkitys monimuotoisuuden kannattelijana korostuu. Syksyllä 2024 hyväksytty Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) -työ kertoo paitsi, että Vantaalla on vielä runsaasti monipuolista luontoa, myös sen, ettei ekologinen verkostomme ole katkeamaton. Työ on jo poikinnut toimenpiteitä.

Luonnonsuojelualueet on määritelty yleiskaavassa ja niiden lainmukainen suojelu saataneen päätökseen vuonna 2030. Lisäksi tekeillä on luonnonsuojelusuunnitelma priorisointineen, vieraslajisuunnitelma ja kattavat luontokartoitukset, jotka valmistunevat vuoteen 2030 mennessä. Vantaa haluaa olla luontopositiivinen kaupunki. Tämä tarkoittaa, että luonnon tilan heikkeneminen pysäytetään ja käännetään elpymisuralle. Tärkeänä työkaluna tässä työssä on luonnon heikentymättömyyden malli, joka otettiin käyttöön Vantaalla vuoden 2025 alussa ensimmäisenä kaupunkina Suomessa.

Luontopositiivisuuteen liittyy myös luontosydämenjäljen kasvattaminen, joka Vantaalla tarkoittaa sitä, että ihmiset kokevat luonnon läheisemmäksi ja se saa suuremman roolin kaupungin toiminnassa. Vuosittain palkattavien puotalkkareiden ja lähiluonto-oppaiden avulla asukkaita innostetaan mukaan luonnonhoitoon ja tehdään luontoa tutuksi. Kaiken kaikkiaan luontotyön edistäminen on edennyt harppauksin Vantaalla viimeisen kahden vuoden aikana, mutta edelleen runsaasti työtä vaatii muun muassa luontopositiivisuuden mittareiden kehittäminen.

Ympäristövastuullisuuden edistäminen

Samalla tavalla vantaalaisia, lapsista aikuisiin ja yrityksiin, halutaan opastaa laajemmin ympäristövastuullisuuteen. Muun muassa Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa otettiin lukuvuoden 2024 alussa käyttöön kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteet (KETU). Ammatillisissa opinnoissa valinnaisena on 15 osaamispisteen kokoinen Ilmastovastuullinen toiminta – tutkinnonosa. Koulujen jätehuollon järjestämisessä tarvitaan vielä kehittämistoimia, samoin kuin kaupungin hankintojen ympäristövaikutusten selvittämisessä.

Keskeistä kaupungin toiminnassa on ympäristövastuullisen arjen mahdollistaminen. Esimerkiksi ympäristövastuulliseen kuluttamiseen kannustetaan kehittämällä keinoja kulutuksen vähentämiseksi ja jakamistalouden laajentamiseksi.

Yritysyhteistyö ympäristövastuullisuuden parantamiseksi on sekin ottanut askeleita eteenpäin. Kaupungin suurimmat tytäryhtiöt ovat laatineet vastuullisuusraporttinsa huomioiden myös kaupungin ympäristötavoitteet. Hankeyhteistyö kaupungin ja yritysten välillä on vakiintunutta, ja uusia hankemahdollisuuksia etsitään aktiivisesti. Kaupunki pyrkii

myös löytämään uusia toimintatapoja innovaatioille ja tunnistamaan kehityskohteita ja haasteita parannuksille yhdessä kaupungin eri toimintojen, henkilöstön, asukkaiden ja yritysten kanssa.

Hiilinieluja selvitetään

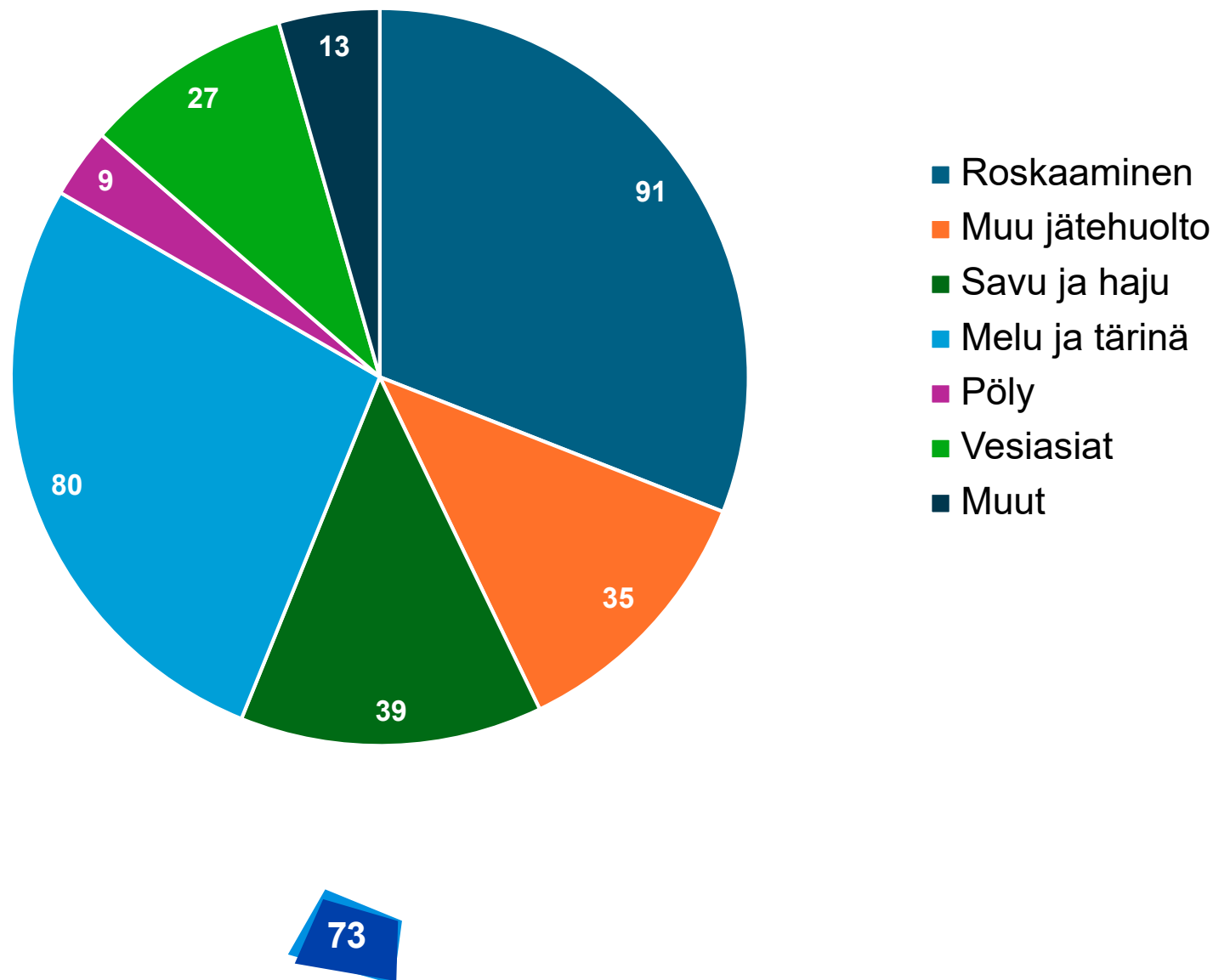
Vantaa hiilinielut selvitettiin vuonna 2020, jolloin kaupunki oli mukana pääkaupunkiseudun yhteisessä hankkeessa. Vuonna 2025 selvitys uusitaan ja samalla laskennan mallia parannetaan. Kaupunki on myös mukana Hiiliketju-hankkeessa, jonka keskeinen tavoite on luoda BioCO₂-hyödyntämisekosysteemejä, sekä tehdä CO₂:n talteenotosta ja hyödyntämisestä kestävää liiketoimintaa. Kaupungissa on myös selvitetty vaihtoehtoisia tapoja ratkaista hiilineutraalisuustavoitteen kompensatio-osuus, mutta mallia ei ole vielä päätetty.

LIITE 1: ILMOITUKSET YMPÄRISTÖHAITOISTA

Ympäristöhaittailmoituksia kirjattiin vuonna 2024 kaikkiaan 292 kpl, mikä on noin 20 % enemmän kuin edellisvuonna. Eniten lisääntyivät ilmoitukset meluhaitoista ja savuhaitoista. Roskaamista koskevat ilmoitukset olivat kuitenkin edelleen suurin yksittäinen ryhmä. Jätelain valvontaan liittyvät myös kiinteistöjen jätehuoltoa koskevat ilmoitukset, joissa niissäkin oli kasvua edellisvuodesta.

Ympäristöhaittailmoitukset kirjataan paikkatietoalustalle ArcGisiin niin sanottuna jatkuvan valvonnan kohteina. Pääosa ilmoituksista keskittyy taajaan rakennetulle alueelle.

Ilmoitusten määrä vuonna 2024

LIITE 2: ILMASTOBUDJETIN TOTEUMA 2024

Vantaa pilotoi ilmastobudjetointia ensimmäisen kerran vuoden 2024 talousarvion laadinnan yhteydessä. Pilotissa oli mukana kaupunkiorganisaatiosta toimitilajohtamisen palveluyksikkö sekä kadut ja puistot palvelualue. Lisäksi erikseen oli tiedot kahdesta kaupungin tytäryhtiöstä, Vantaan Energialta ja VTK Kiinteistöt Oy:ltä. Ilmastotoimien käyttötalousmenot- ja investointipilottiin kirjattiin ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen sekä kestävän liikkumisen edistämiseen liittyvien toimenpiteiden käyttötalouskulut ja investoinnit.

Keväällä 2025 tehdyn talousarvion toteuman seurannan yhteydessä todettiin haasteita pilottikohteiden tietojen saamisessa. Käyttötalousmenoja ja investointeja ei ole aina mahdollista saada ympäristöbudjettiin soveltuvalla jaottelulla. Budjetointi vaatii myös täsmentämistä useilta osin, esimerkiksi siitä, raportoidaanko toteutuneet kustannukset vasta hankkeiden valmistuessa. Kehittämistyötä jatketaan ja budjetointia kehitetään Ympäristöbudjetin suuntaan, jolloin se laajennetaan koskemaan myös luonnon monimuotoisuuteen ja kiertotalouteen liittyviä eriä.

Kaupunkiorganisaatio

Käyttötalous

Toimenpiteen sanallinen kuvaus	Tilinpäätös 2024 (1000 euroa)	Talousarvio 2024 (1000 euroa)	Ero
Ilmastomuutoksen hillintä	776,8	1 200	-423,2
Ilmastomuutokseen sopeutuminen	59	200	-141
Kestävän liikkumisen edistäminen	634	800	-166

Investoinnit

Toimenpiteen sanallinen kuvaus	Tilinpäätös 2024 (1000 euroa)	Talousarvio 2024 (1000 euroa)	Ero
Ilmastomuutoksen hillintä	10 521	15 015	-4 494
Ilmastomuutokseen sopeutuminen	0	500	-500
Kestävän liikkumisen edistäminen	5 052	8 569	-3 517

Tytäryhtiöt

Käyttötalous

Toimenpiteen sanallinen kuvaus	Tilinpäätös 2024 (1000 euroa)	Talousarvio 2024 (1000 euroa)	Ero
Ilmastonmuutoksen hillintä	16 186	18 425	-2 239
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	0	30	-30
Kestävän liikkumisen edistäminen	-	-	-

Investoinnit

Toimenpiteen sanallinen kuvaus	Tilinpäätös 2024 (1000 euroa)	Talousarvio 2024 (1000 euroa)	Ero
Ilmastonmuutoksen hillintä	96 705	119 047	-23 752
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	-	-	-
Kestävän liikkumisen edistäminen	-	-	-

Yhdyskuntarakentaminen ja liikkuminen

Indikaattori	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Tiiviisti asutut alueet • Osuus YKR-ruuduista, joissa vähintään 20 asukasta/ha (%)	32	-	34	34,38	34,79	35,44	↑	positiivinen muutos
• Osuus YKR-ruuduista, joissa vähintään 50 asukasta/ha (%)	11	-		11,3	11,26	11,41	↑	positiivinen muutos
• YKR-ruudut, joissa vähintään 20 asukasta/ha (kpl)	592	-	616	633	630	640	↑	positiivinen muutos
• YKR-ruudut, joissa vähintään 50 asukasta/ha (kpl)	194	-		208	204	206	↑	positiivinen muutos
• Asukkaiden määrä yli 20 asukasta/ha olevilla YKR-ruuduilla (kpl)	176 512	-	189 055	194 189	197 494	201 981	↑	positiivinen muutos
• Asukkaiden määrä yli 20 asukasta/ha olevilla YKR-ruuduilla suhteessa koko kaupungin väkilukuun (%)	80	-	81,19	91,95	82,17	82,82	↑	positiivinen muutos
Ilmasto-/hiilineutraaliusselvitys tehty merkittävimmissä kaavakohteissa (%)	-	-	-	100	100	100	↑	ei muutosta
Palveluiden saavutettavuus 300 ja 700 metrin etäisyydellä (%)								
• Päiväkodit 300 m	59	-	59,6	58,68	58,2	57,8	↑	positiivinen muutos
• Päiväkodit 700 m	89	-	90,5	90,22	89,9	90	↑	positiivinen muutos
• Julkisen liikenteen pysäkki 300 m	87	92	88,6	98,6	98,6	98,6	↑	ei muutosta

Indikaattori	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
• Julkisen liikenteen pysäkki 700 m	95	99,8	96,3	99,9	99,9	98,6	↑	negatiivinen muutos
• Kaupunkipyöräasemat 300 m	40	42,1	44,4	42,5	46,1	46,4	↑	positiivinen muutos
• Kaupunkipyöräasemat 700 m	58	60,6	60,6	62,6	63,3	63,5	↑	positiivinen muutos
• Viheralueet 300 m	-	91,1	97,1	99,8	98,2	99,8	↑	positiivinen muutos
• Viheralueet 700 m	-	96,6	97,3	100	100	100	↑	ei muutosta
• Koulut (peruskoululuokat 1-6) 300 m	27	-	11,8	15,61	17,3	17,3	↑	ei muutosta
• Koulut (peruskoululuokat 1-6) 700 m	88	-	41,9	55,92	59,2	59,4	↑	positiivinen muutos
• Päivittäistavarakaupat 300 m	34	37,7	36,6	36,8	37,1	38,3	↑	positiivinen muutos
• Päivittäistavarakaupat 700 m	74	78,1	76,1	77,3	78,4	79,5	↑	positiivinen muutos
• Kirjastot ja kirjastoautojen pysäkit 300 m	25	24,2	15,3	25,1	40,1	14	↑	negatiivinen muutos
• Kirjastot ja kirjastoautojen pysäkit 700 m	67	69,6	40,1	71,4	88,1	52,8	↑	negatiivinen muutos
• Hulevesisuunnitelmat (kpl)	5	1	6	0	1	2	↑	positiivinen muutos
• Rannetut hulevesikohteet (kpl)	2	3	5	0	1	3	↑	positiivinen muutos

Indikaattori	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Kulkumuotojakauma								
• Henkilöautoa käyttävien osuus väestöstä (%)	-	-	-	-	42		↓	
• Joukkoliikennettä käyttävien osuus väestöstä (%)	-	-	-	-	20		↑	
• Pyörällä kulkevien osuus väestöstä (%)	-	-	-	-	7		↑	
• Kävelen kulkevien osuus väestöstä (%)	-	-	-	-	30		↑	
• Kulkumuotona muuta käyttävien osuus väestöstä (%)	-	-	-	-	1		↑	
Liikennekäytössä olevat henkilöautot / 1000 asukasta	467	462	460	456	454	447	↓	positiivinen muutos
• Sähköautojen osuus autokannasta (%)	-	0,81	1,57	2,87	5,61		↑	
• Ladattavien hybridien osuus autokannasta (%)	-	3,26	5,18	6,76	8,53		↑	
• Kaasuautojen osuus autokannasta (%)	-	0,28	0,34	0,39	0,4		↑	
Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävien pyöriteiden pituus (m/as)	-	-	0,042	0,049	0,065	0,087	↑	positiivinen muutos
EU:n ilmanlaadun raja-arvojen ylitykset, hengitettävien hiukkasten (PM10) vuorokausiraja-arvon ylitysten määrä (kpl)	13	0	2	6	10	2	↓	positiivinen muutos
Ilmanlaatu huono tai erittäin huono tunteja vuodessa	49	10	25	58	36	29	↓	positiivinen muutos

Indikaattori	2021	Toivottu kehityssuunta
Melu, tieliikenne		
• Tieliikenteen melualueella LAeq 7–22 > 55 dB asuvien määrä	71 532	↓
• Tieliikenteen melualueella LAeq 22–7 > 50 dB asuvien määrä	52 477	↓
• Tieliikenteen melualueella LAeq 7–22 > 55 dB asuvien määrä, rakennuksessa hiljainen julkisivu	22 925	↓
• Tieliikenteen melualueella LAeq 22–7 > 50 dB asuvien määrä, rakennuksessa hiljainen julkisivu	17 994	↓
Melu, raideliikenne		
• Raideliikenteen melualueella LAeq 7–22 > 55 dB asuvien määrä	3 448	↓
• Raideliikenteen melualueella LAeq 22–7 > 50 dB asuvien määrä	5 285	↓
• Raideliikenteen melualueella LAeq 7–22 > 55 dB asuvien määrä, rakennuksessa hiljainen julkisivu	766	↓
• Tieliikenteen melualueella LAeq 22–7 > 50 dB asuvien määrä, rakennuksessa hiljainen julkisivu	1 060	↓
Melu, lentoliikenne		
• Lentoliikenteen melualueella Lden (päivä-ilta-yö) > 55 dB asuvien määrä	1 574	↓
• Lentoliikenteen melualueella Ln (yö) > 50 dB asuvien määrä	111	↓

EU:n meludirektiivin mukainen meluselvitys tehdään viiden vuoden välein.

Hiilineutraali energia

Indikaattori	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Kasvihuonekaasupäästöt asukasta kohti (Kasvener) (kt CO ₂ -ekv)	4,2	3,7	3,7	3,9	3,4		↓	
Lämmityksen päästöt yhteensä (1000 t CO ₂ -ekv.)	374	318	356	393	358		↓	
Lämmityksen päästöt verrattuna vuoteen 1990 (%)	-8	-21	-12	-3	-12		↓	
Sähkön päästöt yhteensä (1000 t CO ₂ -ekv.)	141	127	120	115	90		↓	
Sähkön päästöt verrattuna vuoteen 1990 (%)	-15	-23	-28	-30	-46		↓	
Uusiutuvan energian osuus kaukolämmön tuotannosta (%)	18,7	28,6	20	20,4	17,1		↑	
Aurinkosähkön tuotanto (MWh)	-	-	-	19 000	28 800	37 000	↑	positiivinen muutos
Yhdyskunnan sähkönkulutus yhteensä (Gwh)	1 981	1 913	2 031	2 019	-	2 066	↓	negatiivinen muutos
Yhdyskunnan sähkönkulutus asukasta kohti (kWh/as/v)	-	8 474	8 064	8 491	8 315		↓	
• Asumisen ja maatalouden sähkönkulutus (GWh)	710	689	732	726	726	759	↓	negatiivinen muutos
• Teollisuuden sähkönkulutus (GWh)	261	254	270	267	267	263	↓	positiivinen muutos
• Palveluiden ja rakentamisen sähkönkulutus (GWh)	1 008	-	1 029	1 026	1026	1 044	↓	negatiivinen muutos
Yhdyskunnan energiankulutus yhteensä (GWh)	5 582	5 431	5 537	5 478	-		↓	
Energiankulutus asukasta kohti (kWh/as/v)	23 876	22 892	23 149	38 188	-		↓	

Indikaattori	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Kaukolämmön hankinta (GWh)	1 872	1 717	2 097	1 946	1 985	1 985	↑*	ei muutosta
Kaukolämmön tuotantotapaosuudet (%)							↓	
• Maakaasun osuus	11,2	4,2	15,1	3,3	6		↓	
• Hiilen osuus	20,3	7,3	17,8	20	14,8		↓	
• Öljyn osuus	0,1	0	0,3	1,4	0		↓	
• Sekajätteen osuus	46,7	55	44,5	53	59,4		↓	
• Bioenergia	18,7	28,6	20	20,4	17,1		↑	
• Turve	3,0	4,9	2,3	1,9	2,7		↓	
Sähkön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh/m ³)	21,4	20,2	18,5	20,2	20,2	21	↓	negatiivinen muutos
Lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh/m ³)	38,4	35,3	47,5	42,5	42,2	41,8	↓	positiivinen muutos
Veden ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (l/ m ³)	129,9	117,2	126,5	124,8	131,2	134	↓	negatiivinen muutos
Yhdyskunnan jätevesikuormitus (g/asukas/vrk)								-
• Kokonaisfosforikuormitus (P)	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05		↓	
• Biologinen hapenkulutus (BHK)	1,53	1,25	1,18	1,83	1,75		↓	
• Kokonaistyyppikuormitus (N)	2,17	1,96	2,03	2,85	1,32		↓	
Jätevesiviemäriverkoston ylivuotoprosentti (%)	38	30	32	24,5	31		↓	

* mikäli tuotantotapa on vähäpäästöinen/uusiutuva

Materiaalien elinkaari ja kiertotalous

Indikaattori	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Valmistuneiden puurakenteisten rakennusten määrä (kpl)	418	383	326	466	391	155	↑	negatiivinen muutos
Valmistuneiden puurakenteisten rakennusten osuus kaikista valmistuneista rakennuksista (%)	71	78	73	78	79	70	↑	negatiivinen muutos
Valmistuneiden puujulkisivuisten rakennusten määrä (kpl)	417	388	312	464	379	150	↑	negatiivinen muutos
Valmistuneiden puujulkisivuisten rakennusten osuus kaikista valmistuneista rakennuksista (%)	71	79	69	78	77	68	↑	negatiivinen muutos
Purkukohteiden, joissa on tehty purkukartoitus, osuus kaikista purkukohteista (%)	-	-	-	70	30	100	↑	positiivinen muutos
Purkukohteista kierrätykseen menneet materiaalit (t)	-	-	-	3 615	2 726	2 620	↑	negatiivinen muutos
Maankaatopaikalle viedyt maamassat (t)	-	-	-	1 523 790	616 317	1 019 909	↓	negatiivinen muutos
Kaupungin omarakentamisen massat (t)	-	-	-	280 000	49 405	149 380	↓	negatiivinen muutos
Timmi-järjestelmän piirissä olevat tilat (kpl)	-	-	-	1 114	1 142	1 117	↑	negatiivinen muutos
Yhteiskäytössä olevat kaupungin virka-autot (kpl)	-	-	-	3	4	5	↑	positiivinen muutos
Täyssähköautot, joissa on yhteiskäyttösovellus (kpl)	-	-	-	3	4	5	↑	positiivinen muutos

Indikaattori	2021	2024
Kotitalouksien sekajätteen koostumus %		
• Biojäte	36,4	33,1
• Kartonki	7,2	8,1
• Lasi	3,2	3,1
• Metall	2,8	2,6
• Muovi	13,5	15,9
• Paperi	8,9	9,4
• Puu	2	0,7
• Puutarhajäte	3	2,9
• Sekalaiset jätteet	15,1	16,9
• Sähkölaitteet ja akut	0,9	0,9
• Tekstiilit ja jalkineet	6,4	8,9
• Vaaralliset kemikaalit	0,6	0,4

Sekajätteen koostumustutkimus tehdään kolmen vuoden välein. Tavoiteltava kehityssuunta on vähentää sekajätteen määrää ja lisätä jätteiden erilliskeräystä.

Monimuotoinen luonto

Indikaattori	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin pinta-alasta (%)	-	6,5	6,7	6,7	6,7	6,8	↑	positiivinen muutos
Luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin maapinta-alasta (%)	-	6,5	6,8	6,8	6,8	6,8	↑	ei muutosta
Luonnonsuojelualueiden pinta-ala per asukas (m2/asukas)	-	-	67,6	66,7	65,4	65,4	↑	ei muutosta
Kaupunkitasoiset luontoinventoinnit (kpl)	-	-	-	7	2	1	↑	negatiivinen muutos
Vähintään 80-vuotiaan metsän osuus kunnan maapinta-alasta (%)	7,79	-	9,85	-	-	-	↑	

Vastuullinen Vantaa

Indikaattori	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Ympäristövastuullisuuden osallisuustoimenpiteiden määrä (kpl)	-	1	1	2	1	1	↑	ei muutosta
Hävikkiterminalin läpi kulkenut hävikki (kg)	522 570,5	666 026	596 358,9	491 848	750 000	680 000	↓	negatiivinen muutos
Ruoka-apuverkoston tavoittamat vantaalaiset viikossa (kpl)	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 500	↓	negatiivinen muutos
Ympäristövastuukoulutusten määrä (kpl)	20	12	18	21	22	20	↑	negatiivinen muutos
Ympäristövastuukoulutuksiin osallistuneet (kpl)	330	222	322	202	325	343	↑	positiivinen muutos
Ekotukihenkilöiden määrä (kpl)	533	589	625	647	671	700	↑	positiivinen muutos
Peruskoulutettuja ekotukihenkilöitä /100 kaupungin työntekijää	-	-	2,8	5,5	0,2	-	↑	
Jatkokoulutetut ekotukihenkilöt /100 kaupungin työntekijää	-	-	1,9	1,6	2,73	-	↑	
Käytössä olevat ympäristöjärjestelmät (kpl)	-	-	-	2	2	3	↑	ei muutosta
Ympäristösertifioitujen oppilaitosten, koulujen ja päiväkotien määrä (kpl)	10	9	9	10	11	-	↑	

YHTEYSTIEDOT

Kaupunkiympäristön toimiala
Ympäristökeskus
PL 8801
01030 Vantaan kaupunki
p. 09 839 231 26
www.vantaa.fi